

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4939-

Dato
22. mars 2024

Tillegg nr. 1 til tildelingsbrev for 2024 til Utdanningsdirektoratet Overføring av ubrukte midler fra 2023 til 2024 m.m.

Vi viser til tildelingsbrevet til Utdanningsdirektoratet for 2024 og til søknad fra Utdanningsdirektoratet om overføring av ubrukte budsjettmidler fra 2023 til 2024.

Dette brev har følgende inndeling:

- Overføring av ubrukte midler fra 2023 til 2024
- Kap. 231, post 21

1. Overføring av ubrukte midler fra 2023 til 2024

Med grunnlag i Finansdepartementets godkjenning 28. februar 2024 til å overføre ubrukte bevilgninger fra statsbudsjettet for 2023, gis med dette Utdanningsdirektoratet fullmakt til ytterligere å belaste de respektive kapitler og poster på statsbudsjettet for 2024 med inntil de beløp som er angitt i kolonnen "Endring nå" i tabellen nedenfor.

(beløp i 1 000 kroner)

Kap.	Post	Kapittelnavn Postnavn	Tidligere tildelt	Endring nå
201		Analyse og kunnskapsgrunnlag		
	21	Spesielle driftsutgifter	400	6 000
220		Utdanningsdirektoratet		
	01	Driftsutgifter	408 732	2 673
	70	Tilskudd til læremidler	86 731	5
225		Tiltak i grunnopplæringen		
	21	Spesielle driftsutgifter	135 961	1 368
	63	Tilskudd til samisk i grunnopplæringen	125 171	6 881

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
barnehage og
grunnskole

Saksbehandler
May-Lill Næss
22 24 76 83

226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen		
	21	Spesielle driftsutgifter	1 228 115	85 405

Kap. 226, post 21

Direktoratet har søkt om å få overført 85,405 mill. kroner på posten.

Departementet tildeler direktoratet i henhold til søknad med følgende fordeling per prosjekt:

- Prosjekt 61000: 47,022 mill. kroner
- Prosjekt 62000: 23,062 mill. kroner
- Prosjekt 63000: 12,968 mill. kroner
- Prosjekt 64000: 0,985 mill. kroner
- Prosjekt 65000: 1,368 mill. kroner

Midlene forutsettes benyttet til de faseforskyvede aktiviteter og utgifter som fremgår i søknaden fra direktoratet, og direktoratet har fullmakt til å omdisponere mellom prosjektnumre ved behov, men skal varsle departementet ved større utgiftsendringer. Videre vil det komme oppdrag om kvalitetsdialoger, tiltak knyttet til fravær og å styrke kunnskapen om hvordan rekruttere og beholde lærere i barnehage og skole som departementet forventer at kan håndteres innenfor handlingsrommet av allerede tildelte midler og det som tildeles nå.

Når det gjelder rapportering om bruk av midlene, vises det til kap. 8 i tildelingsbrevet for 2024.

2. Kap. 231, post 21

Vi viser til tilbakemeldinger fra direktoratet om at det er udisponerte midler på posten og viser til pågående dialog. Departementet vil komme tilbake om dette i eget brev.

Med hilsen

Matias Nissen-Meyer (e.f.)
avdelingsdirektør

May-Lill Næss
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4939-

Dato
3. mai 2024

**Tillegg nr. 3 til tildelingsbrev for 2024 til Utdanningsdirektoratet –
Kap. 231 post 21**

Vi viser til tildelingsbrevet til Utdanningsdirektoratet for 2024.

(beløp i 1 000 kroner)

Kap.	Post	Kapittelnavn Postnavn	Tidligere tildelt	Endring nå
231		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter	790 376	15 000

Vi viser til at direktoratet tidligere har varslet departementet om et handlingsrom på posten.

Av allerede tildelte midler og det som tildeles nå, skal tilskudd til økt pedagogtetthet i barnehage styrkes med 25 mill. kroner slik at tilskuddet i 2024 samlet blir på 105 mill. kroner.

Videre skal Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkludering styrkes med 10 mill. kroner, men det kan justeres både opp og ned utfra oppdaterte prognoser for handlingsrom for posten. Dersom det blir et større handlingsrom ved senere oppdaterte prognoser, skal midler i utgangspunktet kanaliseres inn i Kompetanseløftet.

Med hilsen

Matias Nissen-Meyer (e.f.)
avdelingsdirektør

May-Lill Næss
rådgiver

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
barnehage og
grunnskole

Saksbehandler
May-Lill Næss
22 24 76 83

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4939

Dato
2. april 2024

Tillegg nr. 2 til tildelingsbrev til Udir for 2024 med oppdrag 2024-008 om vurdering av forskriftsendringer for å trygge eksamensgjennomføringen

Oppdrag nr:	2024-008
Oppdrag:	Vurdering av forskriftsendringer for å trygge eksamensgjennomføringen
Frist:	Frister og tidsplan avtales nærmere mellom KD og Udir primo april.
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer.

Bakgrunn for oppdraget:

22. mai 2023 oppstod det en feil i det nasjonale systemet for eksamensgjennomføring. Det ble også avdekket flere feil i forbindelse med eksamensgjennomføringen lokalt våren 2023. I tillegg har behovet for å regulere og kontrollere hjelpemiddelbruk til eksamen blitt ytterligere aktualisert med nye tilgjengelige digitale verktøy. I den forbindelse har Utdanningsdirektoratet (Udir) trappet opp arbeidet med risikoreduserende tiltak.

I tildelingsbrevet for 2024 har statsforvalterne fått oppdrag om å rette særlig oppmerksomhet mot veiledning av skoler og skoleeiere i arbeidet med prøver og eksamen, og Udir har utarbeidet et tilsynsopplegg til statsforvalterne om fylkeskommunens ansvar for å gjennomføre

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
videregående
opplæring, fagskole
og kompetansepolitikk

Saksbehandler
Maria Grødal
22 24 79 04

eksamen. I brev fra Kunnskapsdepartementet (KD) fra 11. desember 2023, ble Udir bedt om å innhente nødvendig informasjon for å vurdere situasjonen for det lokale ansvaret for gjennomføring av eksamen våren 2024.

Udir har vurdert risikoen ved eksamensgjennomføringen og utarbeidet forslag til tiltak for å redusere risiko. For 2024 vil det iverksettes tiltak innenfor rammene av dagens regelverk for eksamensgjennomføringen, men Udir har vist til at det kan være behov for å vurdere endringer i dagens regelverk for fremtidig gjennomføring av eksamen.

Beskrivelse av oppdraget:

Vi ber Udir om å vurdere om det er behov for forskriftsendringer for å trygge eksamensgjennomføringen kommende skoleår.

Direktoratet bes om å:

- 1) Forelegge vurderinger av om det er behov for forskriftsendringer og eventuelt et utkast til høringsbrev, inkludert konkrete forslag til forskriftsendringer, for departementet.
- 2) Sendte et eventuelt forslag på høring.
- 3) Oppsummere en eventuell høring og avgi en tilrådning til departementet.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Vi ber om at svar på de ulike delene av oppdraget sendes til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no, maria.grodal@kd.dep.no og goril-liland.rongved@kd.dep.no innen fristene som er angitt innledningsvis.

Med hilsen

Erik Blom-Dahl (e.f.)
ekspedisjonssjef

Maria Grødal
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:

Riksrevisjonen

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4939-

Dato
21. mai 2024

Tillegg nr. 4 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet med oppdrag 2024-009 om mulige regelendringer for å opprettholde og styrke et desentralisert variert videregående opplæringstilbud i områder med lav bosetting og store avstander

Oppdrag nr:	2024-009
Oppdrag:	Mulige regelendringer for å opprettholde og styrke et desentralisert variert videregående opplæringstilbud i områder med lav bosetting og store avstander, inkludert vurdering av hvorvidt det er behov for regelverksendringer for å kunne videreføre LOSA-modellen i Finnmark.
Frist:	Frist for oppdraget er 31. oktober 2024. Udir bes komme tilbake til departementet hvis fristen viser seg å bli for kort.
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer.
Bakgrunn for oppdraget: Det å ha en kvalifikasjon fra videregående opplæring har blitt en nødvendig forutsetning for å få en varig tilknytning til det norske arbeidslivet. Med de utvidede rettighetene til videregående opplæring i den nye loven, inkludert rett til opplæring frem til oppnådd studie- eller yrkeskompetanse og rett til yrkesfaglig rekvalifisering, er målet at alle som går inn i videregående opplæring, faktisk blir kvalifisert til læreplass, arbeid, utdanning og livslang læring.	

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Juridisk avdeling

Saksbehandler
Grethe Daal
Berentzen
22 24 79 53

For at så mange som mulig skal kunne fullføre og bestå videregående opplæring, er det viktig at alle har tilgang til et variert og godt opplæringstilbud.

Det er i utgangspunktet opp til den enkelte fylkeskommune å dimensjonere og planlegge sitt videregående opplæringstilbud. Dette gjør at det er forskjeller i tilbudet ut ifra hvor i landet man bor.

Det er et mål for regjeringen at man skal kunne bo og leve i hele landet. I Hurdalsplattformen står det blant annet:

«Distriktpolitikken må forsterkes og fornyes. Regjeringen vil føre en politikk for sterkere fellesskap, vekst og utvikling i hele landet der by og land går hand i hand. Vi vil sette i gang nye tiltak for å skape optimisme og fremtidstro i hele Norge. I regjeringens distriktpolitikk er arbeid og velferd det aller viktigste. Hvis folk skal bo i og flytte til distriktene, må viktige tjenester som barnehage, skole og helsetilbud være i nærheten.

[...]

For å utnytte mulighetene i nord må befolkningsnedgang snus til befolkningsvekst. De personrettede tiltakene i tiltakssonen i Finnmark og Nord-Troms må evalueres, og et program for utprøving av nye tiltak i distriktpolitikken blir særlig viktig for denne landsdelen.»

I Utsynsmeldingen (Meld. St. 14 (2022-2023), punkt 5.4) er ett av tiltakspunktene fra regjeringen å «vurdere om det er behov for tiltak for å øke fullføringsgraden for videregående elever i Nord-Norge, herunder om det er tilstrekkelig fleksibilitet i regelverket for videregående opplæring til å ivareta ulike regionale behov, for eksempel i fylkeskommuner med liten ungdomsbefolkning og store avstander».

Det vises også til Prop. 57 L (2022-2023), punkt 2.2 hvor det framgår at «[d]epartementet ønsker å styrkje breidda i den offentlege fellesskolen for å sikre at han er så variert og god at det er mogleg for alle elevar å finne seg til rette.»

Som Udir er kjent med, er det over flere år gjennomført forsøk i Finnmark med LOSA-modellen, som gir elever i utkantkommuner tilbud om videregående opplæring på sitt hjemsted i samarbeid med næringslivet. Troms og Finnmark fylkeskommune, nå Finnmark fylkeskommune, søkte høsten 2023 om videreføring av forsøket, og forsøket er nå fornyet for to nye skoleår, 2024-2025 og 2025-2026. Fylkeskommunen begrunnet søknaden om videreføring blant annet med at LOSA er svært viktig for det videregående opplæringstilbudet i regionen, og pekte på lange avstander, viktigheten av at ungdom kan bli boende i sine lokalmiljø, og andre nærmere begrunnede distriktpolitiske hensyn. Fylkeskommunen sendte høsten 2023 inn en evaluering av gjennomførte forsøksperioder.

Departementet mener det er viktig at vi har et godt og variert videregående opplæringstilbud over hele landet. Med de avstandene vi har i særlig Nord-Norge, er dette utfordrende å få til over alt. Dette har Troms og Finnmark fylkeskommune beskrevet en rekke ganger i søknader om og evalueringer av forsøket med LOSA-modellen. LOSA-modellen, slik den er beskrevet av fylkeskommunen, oppfyller ikke alle krav i dagens opplæringslov, og vil heller ikke oppfylle

alle kravene i den nye loven som trer i kraft fra høsten 2024. Troms fylkeskommune har opplyst at LOSA-modellen bidrar til å bedre det videregående opplæringstilbudet i regionen, og kan bidra til å hindre utflytting fra mindre kommuner. Departementet mener det er hensiktsmessig å se nærmere på LOSA-modellen for å vurdere om det er elementer fra forsøksordningen som det er ønskelig å muliggjøre som permanente løsninger, uten behov for forsøk.

Beskrivelse av oppdraget:

Udir bes om å vurdere mulige regelendringer for å sikre at fylkeskommunene har tilstrekkelig fleksibilitet til å opprettholde og styrke et desentralisert variert videregående opplæringstilbud i områder med lav bosetting og store avstander. I dette arbeidet, bes Udir også om å synliggjøre hvordan handlingsrommet etter reglene gjeldende fra høsten 2024 gir muligheter til dette.

De delene av regelverket det kan være naturlig å se på er blant annet reglene om personalet i skolen, fjernundervisning, fag- og timefordeling, elevdemokrati og skolemiljø.

Det bes om at Udir vurderer alternative regelendringer, inkludert minst følgende alternativer:

- endringer i opplæringsloven med forskrift
- regelendringer som kun gjelder tiltakssonen for Finnmark og Nord-Troms, eventuelt de tre nordligste fylkene
- en mer generell unntakshjemmel som for eksempel kan være søkbar for fylkeskommunene.

Udir kan også vurdere andre alternative reguleringsmåter.

Det bes om at Udir i utredningen særlig ser hen til de utfordringene som er beskrevet, og forsøkt løst, gjennom det pågående forsøket med LOSA-modellen. I utredningen bes Udir om å innhente opplysninger fra de nordligste fylkeskommune, og særlig Finnmark, om hvilke tiltak fylkeskommunene mener er nødvendig for å kunne opprettholde et godt desentralisert videregående opplæringstilbud i regionen. Det skal gis åpning for at fylkeskommuner også andre steder i landet med store reiseavstander og distriktsutfordringer kan gi innspill. Udir bes om å vurdere hvilke regelverksendringer det vil være behov for, for å ivareta ønskede tiltak fra fylkeskommunene. Udir bes om å bruke allerede foreliggende informasjon, for eksempel fra søknadene om forsøk og i evalueringene av forsøket med LOSA-modellen. I tillegg bes Udir om å innhente ny informasjon, dersom det er nødvendig. Siden LOSA-modellen er et konkret eksempel på hvordan en fylkeskommune har forsøkt å løse utfordring i regionen, er det ønskelig å se nærmere på denne som en del av oppdraget. Udir bes derfor i vurderingene å belyse om det er hensiktsmessig at Finnmark fylkeskommune, eventuelt også andre fylkeskommuner, skal kunne tilby videregående opplæring i tråd med LOSA-modellen eller en justert variant av denne.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført, sendes leveransen til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og Andreas Rakli andreas.rakli@kd.dep.no innen 31. oktober 2024.

Med hilsen

Hege Nygård (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4939-

Dato
21. mai 2024

Tillegg nr. 5 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet med oppdrag 2024-010 om å utarbeide forslag til endringer i økonomiforskriften til barnehageloven

Oppdrag nr:	2024-010
Oppdrag:	Utarbeide forslag til endringer i økonomiforskriften til barnehageloven.
Frister:	Oversendelse av en vurdering av høringsinnspillene og utkast til forskriftstekst: <i>07.06.24 Tilleggsvirksomhet i studentbarnehager</i> <i>01.10.24 Nye regnskapskrav</i>
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer.

Bakgrunn for oppdraget:

Kunnskapsdepartementet sendte 1. november 2023 på høring forslag til endringer i barnehageloven med forskrifter. Tema i høringen var regler om styring og finansiering av barnehagesektoren.

Høringsnotatets kapittel 16 omhandler regnskapskrav for barnehager som ikke er selvstendige rettssubjekter. Kapittel 17 omhandler at studentbarnehagene kan ha studentvelferdstjenester som tilleggsvirksomhet.

Det tas sikte på at nye regnskapskrav for barnehager som ikke er selvstendige rettssubjekter skal tre i kraft fra 1. januar 2025 slik at man følger regnskapsåret. Nye regler for tilleggsvirksomhet ved studentbarnehagene skal tre i kraft 1. juli 2024.

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Juridisk avdeling

Saksbehandler
Grethe Daal
Berentzen
22 24 79 53

Kunnskapsdepartementet viser ellers til at direktoratet i tillegg til dette oppdraget, må påregne ytterligere oppdrag knyttet til oppfølgingen av det ovenfor omtalte høringsnotatet, jf. punkt 4.3 i tildelingsbrevet til Utdanningsdirektoratet for 2024.

Beskrivelse av oppdraget

Utdanningsdirektoratet skal på bakgrunn av forslagene i høringsnotatet av 1. november 2023 og høringsinnspillene som er oppsummert av KD, vurdere høringsinnspillene og utarbeide forslag til endringer i økonomiforskriften til barnehageloven for følgende to forslag som har vært på høring:

- 1) Forslag om at barnehagene til studentsamskipnadene, jf. studentsamskipnadsloven, kan drive studentvelferdstjenester etter forskrift om studentsamskipnader § 8 første ledd. Se forslaget til nytt andre ledd i økonomiforskrift til barnehageloven § 3. Forslag om unntak fra kravet om at tilleggsvirksomhet skal føres på en egen avdeling som skal oppgis i note til barnehagens årsregnskap, jf. økonomiforskrift til barnehageloven § 4.
- 2) Forslag om nye regnskapskrav i økonomiforskrift til barnehageloven for barnehager som er unntatt fra kravet om å være et selvstendig rettssubjekt og som ikke utarbeider årsregnskap for barnehagene etter kravene i regnskapsloven. Dette omfatter:
  - Forslag om at regnskapet etter økonomiforskrift til barnehageloven § 5 skal vise relevante balanseposter (eiendom, investeringer, fordringer og gjeld (mellomværende), se forslaget til økonomiforskrift til barnehageloven § 5 andre ledd.
  - Forslag om å innføre et krav om at barnehager med andre barnehager eller annen virksomhet i det samme rettssubjektet som barnehagen, i årsregnskapet skal dokumentere og bekrefte sammenhengen mellom avdelings regnskapene og regnskapet for rettssubjektet, se forslaget til økonomiforskrift til barnehageloven § 5 tredje ledd.
  - Forslag om å innføre krav til revisjon av en statsautorisert revisor, se forslaget til økonomiforskrift til barnehageloven § 7.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Direktoratet skal – i lys av høringsinnspillene – vurdere om forslaget i bestemmelsene bør fastsettes slik de er foreslått i høringsnotatets kap. 16 og 17, eller om det bør gjøres endringer.

Departementets vurderinger av de økonomiske og administrative konsekvensene av forslagene i kap. 16 og 17 er omtalt i høringsnotatets pkt. 22.13 og 22.14. Direktoratet skal vurdere de økonomiske og administrative konsekvenser i lys av høringsinnspillene. Dersom direktoratet foreslår endringer, skal det også vurderes om og eventuelt hvordan dette vil påvirke økonomiske og administrative konsekvenser.

Høringssvarene ligger på regjeringen.no: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-forslag-til-endringer-i-barnehageloven-med-forskrifter-styring-og-finansiering-av-barnehagesektoren/id3001726/?showSvar=true&term=&isFilterOpen=true&page=35>

Departementets oppsummering og sammenstilling av høringsinnspillene som er relevante for oppdraget, gjøres tilgjengelig i forbindelse med oppdraget.

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført, sendes beskjed om at oppdrag er utført og det som skal leveres til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no, linn.kvinge@kd.dep.no og trude-wessel.eide@kd.dep.no. Det er to delfrister:

Tilleggsvirksomhet i studentbarnehager innen 07.06.24

Nye regnskapskrav innen 01.10.24.

Med hilsen

Hege Nygård (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

23/4939-

27. mai 2024

Tillegg til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet med oppdrag 2024-06 om rapportering på beredskap på offentlige og private videregående skoler og folkehøgskoler

Oppdrag nr:	2024-11
Oppdrag:	Rapportering på beredskap på offentlige og private videregående skoler og folkehøgskoler
Frist:	1. desember 2024
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer.

Bakgrunn for oppdraget:

Det vises til Tillegg nr. 25 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet (Udir) for 2022 med oppdrag 2022-032 om å utrede alternativer for rapportering for beredskap. Som det fremgår av oppdraget har Kunnskapsdepartementet (KD) behov for å få mer systematisk rapportering på beredskap på videregående skoler (VGS) og folkehøgskoler, herunder om skoler har beredskapsplaner og om skolen har holdt eller planlagt beredskapsøvelser i løpet av skoleåret. I Udirs utredning av januar 2023 pekes det på rapportering gjennom det fylkeskommunale systemet VIGO som en mulighet for offentlige VGS. Det påpekes samtidig at opplysningene som innhentes herfra ikke er opplysninger om virksomhetens beredskapsarbeid, men derimot direkte identifiserbar informasjon om elever. Udir skriver også at de pr. i dag ikke har et etablert/tilstrekkelig datainnhentingssystem som kan brukes til dette formålet når det gjelder videregående skoler og folkehøgskoler. Det må derfor etableres et nytt datainnhentingssystem for disse, som vil kreve administrative ressurser og tid, både lokalt og sentralt.

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
videregående
opplæring, fagskole
og kompetansepolitikk

Saksbehandler
Espen Moseng
22 24 75 45

Beskrivelse av oppdraget:

Udir bes gå i dialog med Arbeidsutvalget for Fylkesdirektørkollegiet for kompetanse og utdanning for å undersøke hva som er mulig å få til av rapportering gjennom VIGO.

- Udir bes deretter gjøre en vurdering av hva som kreves for å få mer systematisk og effektiv rapportering på beredskap på offentlige og private VGS, samt folkehøgskoler.
- Det er et mål om å unngå unødig rapporteringsbyrde.
- Vurderingen skal inneholde en beskrivelse av hva dette evt. vil medføre av ekstra ressursbruk.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettmessige behov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført sendes enten beskjed om at oppdrag er utført eller det som skal eventuelt skal leveres til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og Espen.Moseng@kd.dep.no innen 01.12.2024

Med hilsen

Erik Blom-Dahl (e.f.)
ekspedisjonssjef

Espen Moseng
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4939-

Dato
6. juni 2024

**Tillegg nr. 7 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet med oppdrag
2024-12 om kompetansepakke om folkehelse og livsmestring**

Oppdrag nr:	2024-12
Oppdrag:	Kompetansepakke folkehelse og livsmestring
Frist:	Milepælsplan for utvikling av kompetansepakken innen 15.09.24.
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Det er satt av en ramme på 8 mill kroner til utvikling og implementering av kompetansepakken. Dette inkluderer også administrative kostnader til Udir. Oppdraget finansieres over kap. 714, post 21, etter avtale med Helse- og omsorgsdepartementet.

Bakgrunn for oppdraget:

Andelen barn og unge med selvrapporterte psykiske plager og psykiske lidelser har økt over tid. Overordnet mål for regjeringens *Opptappingsplan for psykisk helse (2023-2033) Meld. St. 23 (2022-2023)* er at flere skal oppleve god psykisk helse og livskvalitet.

Opptappingsplanen inneholder flere tiltak for å nå dette målet. Som en del av opptappingsplanen vil regjeringen styrke psykisk helse blant annet gjennom støtte til arbeidet i skolen med det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring i læreplanverket (LK20/LK20S)

I Læreplanverket (LK20/LK20S) er Folkehelse og livsmestring prioritert som ett av tre tverrfaglige tema. Folkehelse og livsmestring som tverrfaglig tema i skolen, skal gi elevene kompetanse som fremmer psykisk og fysisk helse, og gi mulighet til å ta ansvarlige livsvalg. Elevene skal blant annet lære å håndtere medgang og motgang, og personlige og praktiske utfordringer på en best mulig måte. Verdivalg og betydningen av mening i livet, mellommenneskelige relasjoner, å kunne sette grenser og respektere andres, og å kunne

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
barnehage og
grunnskole

Saksbehandler
Grethe Daal
Berentzen
22 24 79 53

håndtere tanker, følelser og relasjoner hører også inn under Folkehelse og livsmestring, slik det er beskrevet i Overordnet del.

Beskrivelse av oppdraget:

Som varslet i Tildelingsbrev 2024, ber vi Utdanningsdirektoratet om å utvikle en kompetansepakke om folkehelse og livsmestring, der psykisk helse inngår.

Kompetansepakken skal med utgangspunkt i læreplanverket bidra til refleksjon om hva arbeid med folkehelse og livsmestring i og på tvers av fag kan handle om. Kompetansepakken skal dekke bredden i det tverrfaglige temaet.

Utdanningsdirektoratet leverer en milepælsplan for hvordan kompetansepakken kan utvikles innenfor de økonomiske rammene på 8 millioner kroner, over kap. 714, post 21.

Kompetansepakken skal være tilgjengelig fra Udirs nettsider og kan etter Udirs vurdering publiseres i tematiske deler.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Utdanningdirektoratet har ansvaret for å utvikle kompetansepakken om Folkehelse og livsmestring. Dette skal skje i samarbeid med Helsedirektoratet om oppdraget, særlig når det gjelder kunnskap om psykisk helse.

Kompetansepakken må ses i sammenheng med andre relevante tiltak og oppdrag. Udir kan vurdere utvikling av veilednings- og støtteressurser tilknyttet kompetansepakken dersom det er behov, og det kan gjøres innenfor de økonomiske rammene.

Utviklingen av kompetansepakken skal bygge på Udirs erfaringer med andre kompetansepakker og veilednings- og støtteressurser som støtter skolenes arbeid med læreplanverket.

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles slik at det kan vurderes nærmere.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Milepælsplan for utvikling av kompetansepakken sendes KD innen 15.06.24.

Når direktoratet anser oppdraget som utført, sendes enten beskjed om at oppdrag er utført, eller det som skal eventuelt skal leveres, til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og hallvard.thorsen@kd.dep.no innen fastsatte frister i henhold til milepælsplanen.

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4939-

Dato
13. juni 2024

Tillegg nr 8 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet med oppdrag 2024- 013 om å utrede hvordan Udir kan styrkes som skoleeier for de statlige samiske virksomhetene

Oppdrag nr:	2024-013
Oppdrag:	<i>Utrede hvordan Udirs oppfølgingskapasitet av de samiske virksomhetene kan styrkes</i>
Frist:	<i>01.09.2024</i>
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	<i>Udir kan belaste tildeling til samiske formål på kap. 226, post 21 med opp til 0,5 mill kroner i 2024 for å gjennomføre oppdraget</i>

Bakgrunn for oppdraget:

Kunnskapsdepartementet (KD) har delegert oppgaven som etatsstyrer og skoleeier for hhv. Samisk videregående skole i Karasjøk og Kautokeino og Sørsamisk kunnskapspark til Utdanningsdirektoratet (Udir). Virksomhetene følges opp av KD gjennom Udirs oppsummering av årsrapportene, samt egne etatsstyringsmøter om Udirs delegerte myndighet.

For de to videregående skolene er det opprettet et felles styre som fungerer i en toårsperiode. Virksomheten har i tillegg en virksomhetsleder, mens den daglige driften på den enkelte skole blir ivaretatt av rektor. Sørsamisk kunnskapspark styres i det daglige av en virksomhetsleder.

Udir har gjennom de siste årene gitt tilbakemelding til departementet om at elevers rettigheter kan ivaretas på en mer hensiktsmessig måte med en annen struktur enn nåværende organisering. Dette omhandler hovedsakelig at Udir som skoleeier er langt unna virksomheter i Nordland og Finnmark. Direktoratet viser til at dette ikke gir gode forutsetninger for nødvendig og tilstrekkelig oppfølging av virksomhetene i det daglige. Udir mener det hadde

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
videregående
opplæring, fagskole
og kompetansepolitikk

Saksbehandler
Espen Moseng
22 24 75 45

vært fordelaktig dersom skoleeier var tettere på samiske fagmiljø, og med kapasitet til mer løpende oppfølging. Udir har også vist til at direktoratet med dagens organisering ikke har ressurser og kompetanse for rollen som skoleeier av de tre virksomhetene med særskilt ansvar for samisk opplæring.

Beskrivelse av oppdraget:

Formålet med oppdraget er å styrke Udirs evne til å støtte opp om samisk identitet, språk og kultur. Departementet legger til grunn at virksomhetene også i fremtiden skal være statlige, og at Utdanningsdirektoratet også i årene fremover skal være etatsstyrer og skoleeier

- Departementet ber Udir om å utrede hvordan direktoratets skoleeierrolle kan styrkes.
- Det bør tas sikte på at ev. tiltak og endringer trer i kraft fra 01.01.2025.
- Vi ber Udir særskilt vurdere hensiktsmessig lokasjon for styrking av direktoratet for å kunne bli en aktiv skoleeier for de samiske virksomhetene.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Vi ber om vurdering av de budjettmessige konsekvensene for statsbudsjettet 2025 som følge av Udirs anbefaling. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført sendes enten beskjed om at oppdrag er utført eller det som skal eventuelt skal leveres til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og Torkel-Nybakk.Kvaal@kd.dep.no innen 01.09.2024

Med hilsen

Erik Blom-Dahl (e.f.)
ekspedisjonssjef

Espen Moseng
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

23/4939-

16. juni 2024

**Tillegg nr. 9 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet med oppdrag
2024-014 om bidrag i arbeid om de første tusen dagene**

Oppdrag nr:	2024-014
Oppdrag:	Bidrag i arbeid om de første tusen dagene
Frist:	1. oktober 2024
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer
Bakgrunn for oppdraget: De siste årene har det både internasjonalt og nasjonalt vært rettet oppmerksomhet mot de første 1000 dagene i et barns liv (inkludert svangerskapet). Stortingsmeldingen for sosial utjevning og sosial mobilitet skal presentere en tilnærming til de første 1000 dagene i en norsk kontekst.	
Beskrivelse av oppdraget: Helsedirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og Utdanningsdirektoratet, og eventuelt andre relevante etater, skal i samarbeid utarbeide et forslag til en norsk tilnærming for de 1000 første dagene, som kan presenteres i stortingsmeldingen om sosial utjevning og mobilitet. Forslaget skal bygge videre på tidligere utredninger, og særlig løfte fram tiltak som ikke forutsetter omfattende økte kostnader, inkludert eksisterende tiltak. Tiltakene skal både være rettet inn mot alle barn og deres foreldre, og mot barn og foreldre med utfordringer. Dette inkluderer også tiltak som handler om å fange opp barn og foreldre med utfordringer. Forslaget skal omfatte tiltak blant annet i helse- og omsorgstjenesten og i folkehelsearbeidet, samt i barnehager, familievern og barnevern. Tiltak mellom tjenester og tiltak i samspill mellom det offentlige og frivillige skal også vurderes. Oppdraget må ses i sammenheng med	

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
barnehage og
grunnskole

Saksbehandler
Grethe Daal
Berentzen
22 24 79 53

oppdraget om universelt intervensjonsprogram. Arbeidet skal ledes og koordineres av Helsedirektoratet.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

KS og andre relevante aktører kan involveres med behov.

Økonomiske, administrative og personellmessige konsekvenser skal vurderes og redegjøres for.

Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Hdir har hovedansvar for leveransen og sender svar til HOD, men vi ber om at svar på oppdraget også sendes til KD på Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og Bodil Hafsås (boh@kd.dep.no) innen 01.10.2024.

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4939-

Dato
16. juni 2024

Tillegg nr 10 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet med oppdrag 2024-015 om å iverksette tiltak for å redusere skolefravær

Oppdrag nr:	2024-015
Oppdrag:	Oppdrag om å iverksette tiltak for å redusere skolefravær
Frist:	Vi ber Udir som en del av oppdraget lage en milepælsplan for arbeidet innen 21. juni 2024. Øvrige frister blir fastsatt i forbindelse med godkjenning av milepælsplanen.
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Dette oppdraget gjennomføres innenfor tildelte midler på kap. 226, post 21 og innenfor en samlet ramme på 10 mill. kroner.

Bakgrunn for oppdraget:

Vi viser til Utdanningsdirektoratets leveranser og anbefalinger som ble oversendt til departementet i oktober 2023, som svar på oppdrag 2022-027 om fravær i grunnskolen og videregående skole. Vi viser også til dialog mellom KD og Udir om dette.

Dette oppdraget er et av flere oppdrag som følger opp Udires anbefalinger til tiltak for å styrke arbeidet med forebygging og oppfølging av bekymringsfullt skolefravær.

Beskrivelse av oppdraget:

Oppdraget har fire deler. Udir får i oppdrag å:

1. Videreutvikle og oppskalere støtte- og kompetanseressurser for forebygging og oppfølging av bekymringsfullt fravær

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
barnehage og
grunnskole

Saksbehandler
Grethe Daal
Berentzen
22 24 79 53

Vi ber Udir om å videreutvikle støtteressurser om bekymringsfullt fravær på Udir.no, samt gjennomgå, oppdatere og utarbeide kompetansebyggende innhold om bekymringsfullt fravær i relevante støtteressurser, eventuelt i en egen støtteressurs. Støtte til samarbeid med hjemmet må inngå.

2. Inkludere bekymringsfullt fravær i verktøy i kvalitetsutviklingssystemet, der det vurderes som hensiktsmessig

Vi ber Udir om å inkludere spørsmål om bekymringsfullt fravær i aktuelle verktøy i kvalitetsutviklingssystemet, der det vurderes som hensiktsmessig.

3. Utvikle kartleggingsverktøy for å avdekke årsaker til fravær

Vi ber Udir om å utvikle og prøve ut et eller flere kartleggingsverktøy til bruk i saker hvor eleven har eller står i fare for å utvikle bekymringsfullt fravær.

4. Iverksette nødvendige tiltak for å styrke kunnskapsgrunnlaget om skolefravær

Vi ber Udir følge med på og bidra til å styrke kunnskapsgrunnlaget om skolefravær. Direktoratet vurderer selv om det er behov for å lyse ut og anskaffe eksterne forskningsoppdrag for å tette hull i kunnskapsgrunnlaget.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Punkt 1 må ses i sammenheng med implementering av ny opplæringslov og tydeliggjøring av plikten til oppfølging av fravær. Punkt 2 og 3 må ses i sammenheng med kommende oppløgning av NOU 2023: 27. Oppdraget må også ses i sammenheng med samarbeid om bekymringsfullt fravær i etatssamarbeidet, eventuelle endringer i fraværreglene i videregående skole, samt oppfølging av fullføringsreformen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles. Dette gjelder f.eks. dersom dette oppdraget og/eller oppdrag om om bekymringsfullt fravær, gir varige driftskostnader, eller kostnader utover en samlet ramme på 10 mill. kroner.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført, sendes beskjed om at oppdrag er utført og/eller det som skal eventuelt skal leveres, til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og C. Andreas O. Wroldsen chwr@kd.dep.no innen frister fastsatt i godkjent milepælsplan.

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

23/4939

21. juni 2024

Tillegg nr. 11 til tildelingsbrev til Udir for 2024 med oppdrag 2024-016 om å utrede mulighet for å endre eksamenstidspunkt i Vg3

Oppdrag nr:	2024-016
Oppdrag:	Utrede mulighet for å endre eksamenstidspunkt i Vg3.
Frist:	Innen 1.juni 2025. Endelig tidsfrist avklares i forbindelse med statusrapporten som leveres innen 1. januar 2025.
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer.

Bakgrunn for oppdraget:

Den 30. mai 2024 inviterte kunnskapsministeren til et møte med fylkeskommunene og KS der kunnskapsministeren uttrykte et mål om å flytte skriftlig sentralt gitt eksamen på Vg3 slik at den avholdes før 17. mai. Målet er at en slik endring skal kunne gjøres fra 2026.

I forbindelse med dette er det behov for en utredning som belyser ulike forhold knyttet til eksamen.

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
videregående
opplæring, fagskole
og kompetansepolitikk

Saksbehandler
Maria Grødal
22 24 79 04

Beskrivelse av oppdraget:

Utdanningsdirektoratet bes om å utrede mulighetene for å flytte sentralt gitt skriftlig eksamen på Vg3 slik at denne permanent legges før 17. mai. Vi ber også om en vurdering av om det er mulig å nå målet om at endringen gjennomføres fra og med våren 2026 og hva må være på plass for å kunne gjennomføre dette.

Videre ber vi Udir undersøke om fylkeskommunene kan gjennomføre lokalt gitt skriftlig eksamen før 1. juni.

Utredningen skal belyse følgende forhold:

- Konsekvenser for fag- og timefordelingen og mulighetene for å tilby undervisningstimer i tråd med denne før eksamen
- Konsekvenser for (tidspunkt for) fastsetting av standpunkt karakter
- Muligheter for hensiktsmessig bruk av skoleåret (før og etter eksamen)
- Fordeler og ulemper for hele elevgruppen, med utgangspunkt i forskning og data
- Tilgang til sensorer og ev andre konsekvenser for sensur og sensorarbeid
- Administrative og økonomiske konsekvenser, både på skole-, skoleeier- og sentralt nivå
- Konsekvenser for framtidig utvikling av nye eksamensformer

Listen ovenfor gir ikke en fullstendig oversikt over forhold som kan være aktuelle å belyse.

Direktoratet skal utrede hvilke endringer i lov og/eller forskrift som vil være nødvendige, og/eller som direktoratet anbefaler, ved flytting av eksamen. Det skal ikke foreslås endringer i fag- og timefordelingen som følge av dette oppdraget, men dersom det er naturlig bør tematikken drøftes.

Utredningen skal vise hvilke forutsetninger som må være på plass for at en flytting av skriftlig eksamen på Vg3 til før 17. mai skal være mulig å gjennomføre.

Vi ber om å få en statusrapport innen 1. januar 2025 der det gjøres rede for hvilke deler av oppdraget det er mulig å avklare før 1. juni 2025 og hvilke deler som Udir trenger lenger tid til å besvare.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

KD ber direktoratet om å ha dialog med fylkeskommunene i utredningsarbeidet.

Vi ber også om at partene involveres på egnet vis, men arbeidet skal ikke berøre topartssamarbeidet mellom arbeidstakersiden og arbeidsgiversiden. Endringer som kan ha innvirkning på dette området kan likevel synliggjøres.

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Vi ber om at svar på de ulike delene av oppdraget, og beskjed om at oppdraget er utført, sendes til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no, maria.grodal@kd.dep.no og goril-liland.rongved@kd.dep.no innen 01.06.2025.

Med hilsen

Erik Blom-Dahl (e.f.)
ekspedisjonssjef

Maria Grødal
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:

Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4939-

Dato
23. juni 2024

Tillegg nr. 12 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet med oppdrag 2024-17 om veiledning om forsvarlig bemanning i barnehagen

Oppdrag nr:	2024-17
Oppdrag:	Veiledning om forsvarlig bemanning i barnehagen
Frist:	01.01.2025 01.11.2024 - førsteutkast
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer

Bakgrunn for oppdraget:

Det er betydelig offentlig oppmerksomhet knyttet til bemanningssituasjonen i barnehagene. Fra sektoren meldes det om en kritisk situasjon med høyt arbeidspress, sykefravær og rekrutteringsutfordringer. Sykefraværet i barnehagene har de siste årene økt og er gjennomgående betydelig høyere enn i resten av befolkningen. *Spørsmål til Barnehage-Norge 2023* viser at det i liten grad settes inn vikarer ved avvikling av plantid for barnehagelærere. *Spørsmål til Barnehage-Norge 2022* viser at ni av ti barnehagestyrere svarer at barnehagen aldri reduserer åpningstida på grunn av mangel på personale. En undersøkelse¹ til over 1200 barnehagestyrere som Utdanningsforbundet har fått utført, viser at kapasiteten i sektoren er presset. Styrerne rapporterer at lav bemanning kan gå utover det pedagogiske tilbudet til barna, og at bemanningen i enkelte barnehager tidvis er så lav at det i perioder er utrygt eller uforsvarlig for barna å være der. Bemanningssituasjonen utfordrer kvaliteten på barnehagetilbudet og regjeringens mål om å sikre alle barn et barnehagetilbud av høy kvalitet.

¹ Respons analyse på oppdrag for Utdanningsforbundet 2023.

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
barnehage og
grunnskole

Saksbehandler
Grethe Daal
Berentzen
22 24 79 53

Det fremgår av barnehageloven § 26 første ledd at bemanningen i barnehagene må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. I *Prop. 96 L (2019-2020)* påpekte departementet at dette kravet skal være oppfylt i hele barnehagens åpningstid, og at det betyr at barnehagene må innkalle vikarer når dette er nødvendig. Departementet vurderte at gjeldende rett stiller krav til at det skal innhentes vikarer dersom bemanningssituasjonen tilsier dette.

Barnehageeier skal etter barnehageloven § 9 ha internkontroll for å sikre at kravene i barnehageloven med forskrifter følges. Internkontrollen skal sikre at barnehagen avdekker avvik og risiko for avvik, og at dette følges opp. Det innebærer blant annet at barnehagen må vurdere faren for manglende etterlevelse av lov og forskrift, og sette inn tiltak for å hindre og forebygge regelbrudd.

Dagens bemanningssituasjon kan indikere at bestemmelsen om at bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet, ikke i tilstrekkelig grad følges, og/eller at det er uklart for barnehageeiere hva som forventes for å sørge for at bemanningen er tilstrekkelig. *Funn fra tilsyn på barnehage- og opplæringsområdet i 2022²* viser videre at det i liten grad føres tilsyn med kravet om forsvarlig bemanning.

Hver tredje barnehagelærer har forlatt barnehagesektoren de siste 10 årene. I tillegg svarer nesten 1 av 3 barnehagelærere at de ser for seg å slutte i jobben i løpet av 1–3 år³, og rammevilkår og bemanningen blir oppgitt som hovedårsak. Bemanningssituasjonen har betydning for kvaliteten, for stabiliteten blant personalet og for regjeringens mål om å rekruttere og beholde barnehagelærere. Effekten av barnehagen som arena for tidlig innsats, avhenger i stor grad av kvaliteten på tilbudet i barnehagen. Barnehagetilbud av høy kvalitet er viktig for alle barn, men er særlig viktig for de sårbare barna. Ved å legge til rette for økt regelverksetterlevelse for bemanning, kan vi oppnå et mer likeverdig barnehagetilbud over hele landet. Gode rammevilkår kan bidra til å beholde dyktige ansatte og barnehagelærere, og gjøre barnehagen til en mer attraktiv arbeidsplass. Å støtte barnehageeiere i arbeidet med kvalitetsutvikling og regelverksforståelse vil være en langsiktig investering for målet om et likeverdig barnehagetilbud over hele landet.

Beskrivelse av oppdraget:

For å bidra til best mulig etterlevelse av regelverket og et godt barnehagetilbud, skal Utdanningsdirektoratet utarbeide en veileder med retningslinjer som klargjør forståelsen av og praktiseringen av barnehageloven § 26 første ledd om tilstrekkelig bemanning. Dette inkluderer tydeliggjøring av forventningen om å sette inn vikarer når bemanningssituasjonen tilsier det. Direktoratet skal i tillegg vurdere behovet for øvrig veiledning og digitalt støttemateriell.

² [Funn fra tilsyn på barnehage- og opplæringsområdet i 2022 | udir.no](#)

³ Utdanningsforbundet 2023. Medlemsundersøkelse blant 4600 barnehagelærere.

Som del av arbeidet skal Udir ha kontakt med brukerne om hva slags støtte de ser behov for. Som grunnlag for arbeidet skal Udir også innhente kunnskap fra Statsforvalteren. Støttematerialet skal rettes mot ulike målgrupper slik som kommuner, barnehageeiere og barnehagestyrere.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Udir skal utarbeide veileder og eventuelt annet støttemateriell i kontakt med KD, og KD og Udir skal ha dialog om hvordan oppdraget skal løses. Årsakene til den utfordrende bemanningssituasjonen i barnehagene er sammensatte og komplekse. Ulike faglige perspektiver og problemstillinger må hensyntas i arbeidet, og det må vurderes å innhente synspunkter fra andre relevante aktører.

KD ønsker at publisering av veileder og anbefaling på udir.no og eventuelt andre kanaler, gjøres i samråd med KD.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Oppdragets rapportering består av ferdigstilt veiledningsmaterieell, herunder veileder.

Vi ber om et førsteutkast innen 01.11.2024. Dette sendes til postmottak@kd.dep.no med kopi til etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og helene.friis@kd.dep.no.

Når direktoratet anser oppdraget som utført, sendes beskjed om at oppdrag er utført, inkludert veileder, til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og Helene Friis helene.friis@kd.dep.no innen 01.01.2025.

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4939-

Dato
25. juni 2024

**Tillegg nr. 13 til tildelingsbrev for 2024 til Utdanningsdirektoratet
Justerte tildelinger som følge av RNB m.m.**

Vi viser til tildelingsbrevet til Utdanningsdirektoratet for 2024 og tillegg til dette.

Dette tillegget til tildelingsbrev inneholder justerte tildelinger knyttet til behandling av Prop. 104 S (2023-2024), jf. Innst. 447 S (2023-2024), samt delegering etter opplæringsloven § 28-6 tredje ledd.

Utdanningsdirektoratet gis med dette fullmakt til ytterligere å belaste de respektive kapitler og poster på statsbudsjettet for 2024 med inntil de beløp som er angitt i kolonnen "Tildeles nå" i tabellen nedenfor.

(beløp i 1 000 kroner)

Kap.	Post	Kapittelnavn Postnavn	Tidligere tildelt	Tildeles nå
224		Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentre		
	70	Freds- og menneskerettighetssentre	138 926	2 850
225		Tiltak i grunnopplæringen		
	01	Driftsutgifter	23 958	5 000
	63	Tilskudd til samisk i grunnopplæringen	132 052	19 542
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge	368 482	11 995
3225		Tiltak i grunnopplæringen		
	04	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	302 337	56 468
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen		

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
barnehage og
grunnskole

Saksbehandler
May-Lill Næss
22 24 76 83

	21	Spesielle driftsutgifter	1 313 520	323 200
228		Tilskudd til private skoler mv.		
	70	Private grunnskoler	3 818 469	19 016
	71	Private videregående skoler	2 122 517	5 100
	73	Private grunnskoler i utlandet	153 664	724
	77	Den tysk-norske skolen i Oslo	34 586	796
	85	Særtilskudd til private kombinerte grunnskoler	-	30 000
231		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter	805 376	100 000

For poster som ikke er omtalt nedenfor vises det til omtale i Prop. 104 S (2023-2024).

Kap. 220 post 70

Tilsagnsfullmakten er økt fra 67 mill. kroner til 87 mill. kroner.

Kap. 224 post 70

Tildelingen skal gå til en økning av tilskuddet til de seks freds- og menneskerettighetsentrene som får tilskudd over posten. Økningen per senter er på 475 000 kroner.

Kap. 226 post 21

Det tildeles 300 mill. kroner til trykte læremidler. Midlene skal tildeles kommunene tilsvarende som ble gjort med midler til trykte læremidler i 2023.

Det tildeles 20 mill. kroner til styrking av tilskudd til skolebibliotek og lesestimulering. Innsats i levekårsutsatte områder skal prioriteres.

1,2 mill. kroner skal tildeles videre til Dembra for utvikling av kurs og materiell for forebygging av antisemittisme og digitale ressurser om muslimfiendtlighet.

Tildelingen er økt med 2 mill. kroner for å gi et tilsvarende øremerket tilskudd til WorldSkills Norway. Tilskuddet skal bidra til at organisasjonen kan arrangere skole-NM for yrkesfag.

Det vises også til følgende vedtak i Stortinget. Vi vil komme tilbake til direktoratet om videre oppfølging av dette:

«Stortinget ber regjeringen innen 1. januar 2025 om å kartlegge bemanningssituasjonen i SFO-tilbudene i samarbeid med partene. Dette skal skissere nye tiltak for å bedre bemanning og kvaliteten i SFO-tilbudene. Kartleggingen skal også innhente informasjon om omfanget av skyss i tilknytning til SFO, skoleferietilbud og tilrettelegging for barn med behov for særskilt tilrettelegging, og identifisere relevante tiltak tilknyttet disse.»

Kap. 228 post 71

Bevilgningen på posten er økt med 5,1 mill. kroner som følge av at særtilskuddet til Kongshaug Musikkgymnas og Oslo by steinerskole gjeninnføres fra høsten 2024. Dette fordeler seg med 2,4 mill. kroner til Kongshaug Musikkgymnas og 2,7 mill. kroner til Oslo by steinerskole.

Kap. 228 post 85

Det tildeles 30 mill. kroner til særtilskudd til private kombinerte skoler. Særtilskuddet skal kompensere for tilskuddsreduksjonen som følger av ny tilskuddsmodell og beregningspraksis for private kombinerte skoler med innfasing fra høsten 2024. Tilskuddet skal gis per elev i de kombinerte skolene i intervallet 46-90 elever. Tilskuddet skal gis til kombinerte skoler som får tilskudd over kap. 228 post 70 og 73. Tilskuddet omfatter kun skoler som har elever på både barnetrinn og ungdomstrinn.

Kap. 231 post 21

Det tildeles 100 mill. kroner til styrking av tilskudd til økt pedagogtetthet i levekårsutsatte områder til totalt 205 mill. kroner i 2024. Tilskuddsordningen skal samtidig justeres slik at det er en tilskuddsordning for økt pedoggtetthet og økt grunnbemanning, jf. følgende vedtak i Stortinget:

«Stortinget ber regjeringen justere tilskuddsordningen for økt pedagogtetthet i barnehager i levekårsutsatte områder samtidig med at den nå styrkes, slik at den blir en tilskuddsordning for økt pedagogtetthet og økt grunnbemanning.»

Vi viser videre til dialog med direktoratet om oppdaterte prognoser for handlingsrom på posten. I tildelingsbrev nr. 3 skrev vi at ved et mer handlingsrom ved senere oppdaterte prognoser av budsjettposten, skulle midler i utgangspunktet kanaliseres inn i Kompetanseløftet. Det oppdaterte handlingsrommet på ytterligere 28 mill. kroner, samt ytterligere 5 mill. kroner grunnet endret antagelse knyttet til frafall på videreutdanningstilbudene, kan også kanaliseres inn i regional ordning (mer midler til tilrettelegging for deltakelse på arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning og deltidsbarnehagelærerutdanning). Direktoratet får fullmakt til å vurdere fordeling mellom de to tiltakene.

Delegering etter opplæringsloven

Kunnskapsdepartementet viser til Virksomhets- og økonomiinstruks for Utdanningsdirektoratet, der departementet i tråd med opplæringsloven § 28-6 tredje ledd har delegert styring av følgende virksomheter til direktoratet:

- Sørsamisk kunnskapspark
- Samisk videregående skole i Karasjok og Samisk videregående skole og reindriftsskole i Kautokeino.

Delegasjonen inkluderer fullmakt til forhandling etter Hovedavtalen.

Samisk videregående skole i Karasjok, Samisk videregående skole og reindriftsskole i Kautokeino og Sørsamisk kunnskapspark er statlige virksomheter som er omfattet av en særavtale om arbeidstid for undervisningspersonale i skoleverket, tatt inn i rundskriv F-4072 som ble utarbeidet av Kirke- utdannings- og forskningsdepartementet i 2000. Både Utdanningsdirektoratet og aktører ved de berørte virksomhetene har gitt innspill om at denne avtalen må oppdateres for de statlige samiske virksomhetene.

Kunnskapsdepartementet delegerer med dette til Utdanningsdirektoratet å reforhandle avtalen for de tre statlige samiske virksomhetene.

Med hilsen

Matias Nissen-Meyer (e.f.)
avdelingsdirektør

May-Lill Næss
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4939-

Dato
2. juli 2024

Tillegg nr. 14 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet med oppdrag 2024-018 om bekymringsfullt skolefravær og nasjonale faglige råd

Oppdrag nr:	2024-018
Oppdrag:	Samarbeid om bekymringsfullt skolefravær og utvikling av nasjonale faglige råd
Frist:	31. mai 2026. Oppdraget har tre deler: <ul style="list-style-type: none"> Del 1: Utarbeide en milepælsplan for samarbeidet om oppdraget. Frist 30. september 2024 Del 2: Identifisere tiltak for å sikre raskere og bedre hjelp i fraværssaker Del 3: Utvikle nasjonale faglige råd for forebygging og oppfølging av bekymringsfullt skolefravær
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Udir har fått en samlet ramme på 10 mill. kroner over kap. 226, post 21 til et større arbeid om skolefravær der dette oppdraget er inkludert

Bakgrunn for oppdraget:

Elevenes fravær har økt og flere elever har bekymringsfullt skolefravær. Dette er en utfordring både i grunnskolen og i videregående opplæring. Bekymringsfullt fravær er et komplekst fenomen, som ikke kan løses og håndteres av skolen alene. Utsatte barn og unge har risiko for å utvikle bekymringsfullt fravær, som kan gi store konsekvenser for individet, familien og samfunnet. I forlengelsen av dette er det viktig å se bekymringsfullt fravær i et oppvekstperspektiv som handler om å mobilisere det tverrsektorielle laget rundt barn og unge.

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
barnehage og
grunnskole

Saksbehandler
Bjørn Breivik
22 24 76 26

I 2022 fikk Utdanningsdirektoratet i oppdrag av Kunnskapsdepartementet å utrede flere spørsmål knyttet til skolefravær, samt å komme tilbake til departementet med anbefalinger til tiltak som kan settes inn for å forebygge og redusere skolefravær i grunnskolen og videregående skole (Oppdrag 2022-027). Oppdraget har resultert i flere rapporter og kunnskapsoppsummeringer om temaet, og Udir leverte sitt [svar og anbefalinger](#) til departementet i oktober 2023.

Arbeidet med et trygt og godt skolemiljø er et viktig overordnet tiltak for å forebygge og redusere fravær i skolen, men det er sannsynligvis også behov for tiltak på andre områder. Kunnskapsgrunnet som har kommet ut av oppdrag 2022-027 viser blant annet at skolen og de andre velferdstjenestene ikke alltid samarbeider godt nok og raskt nok sammen i saker med alvorlig og bekymringsfullt skolefravær. Fravær har ofte flere og sammensatte årsaker. Vi vet at skolefraværssaker kan være komplekse, og at de ofte krever involvering og samarbeid på tvers av tjenestene. Det er derfor et behov for å styrke samarbeidet mellom skolen og de ulike velferdstjenestene ytterligere som et ledd i arbeidet med å styrke «laget rundt barn og unge», og for å sørge for at disse elevene får rask og god hjelp på et så tidlig tidspunkt som mulig.

Kjernegruppen for utsatte barn og unge (KUBU) har foreløpig valgt å prioritere temaområdene psykisk helse og barn og ungdomskriminalitet. KUBU-departementene har tidligere gitt etatssamarbeidet i oppdrag blant annet knyttet til oppdrag om å utarbeide veiledning om kommunens forebyggende ansvar innen oppvekstområdet, og om kompetanseutvikling og praksisutvikling i kommunene. Vi viser også til endringene i velferdstjenestelovgivningen som tredde i kraft i august 2022.

Beskrivelse av oppdraget:

Vi ber om at bekymringsfullt skolefravær inngår som en del av arbeidet i etatssamarbeidet under de temaområdene/gående prosessene som etatssamarbeidet finner det best egnet.

Oppdraget har tre deler:

- **Del 1: Utarbeide en milepælsplan for oppdraget**
Vi ber etatssamarbeidet utarbeide en milepælsplan for samarbeidet som inneholder tidsfrister for leveranser og milepæler. Det skal fremgå eventuelt hvilke temaområder og pågående prosesser arbeidet kobles mot.
- **Del 2: Identifisere tiltak for å sikre raskere og bedre hjelp i fraværssaker**
Etatene skal samarbeide om å identifisere og fjerne hindringer for et smidig og godt samarbeid mellom tjenestene, samt identifisere tiltak som kan bidra til at elever med bekymringsfullt fravær får raskere og bedre hjelp og oppfølging. Dersom etatene identifiserer tiltak som krever ytterligere finansiering skal dette løftes til departementene i KUBU for vurdering.
- **Del 3: Utvikle nasjonale faglige råd for forebygging og oppfølging av fravær**
Vi ber etatene i etatssamarbeidet om å utvikle nasjonale faglige råd for forebygging og oppfølging av bekymringsfullt fravær. De faglige rådene skal være kunnskapsbaserte og gi god støtte til skoler, kommuner, fylkeskommuner og aktuelle velferdstjenester i

arbeidet med forebygge og følge opp bekymringsfullt skolefravær. De nasjonale rådene skal forstås som tydelig veiledning og anbefalinger som støtter kommunen og fylkeskommunen i deres oppgaver, som definert i lov og forskrift. Støtte til samarbeid med hjemmet må inngå. Relevante aktører skal involveres i arbeidet på egnet måte. Det må sikres sammengeng til andre relevante nasjonale veiledere og retningslinjer.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Utdanningsdirektoratet er lederdirektorat for oppdraget. Dette oppdraget er sendt parallelt gjennom etatssamarbeidet ved Bufdir.

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen og [veileder for statlig styring av kommuner og fylkeskommuner](#).

Oppdraget må sees i sammenheng med andre relevante oppdrag i de samarbeidende direktoratene. Oppdraget må også sees i sammenheng med implementering av ny opplæringslov og tydeliggjøring av plikten til oppfølging av fravær, eventuelle nye fraværsregler i videregående skoler og oppfølging av fullføringsreformen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber etatene om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført sendes enten beskjed om at oppdrag er utført eller det som skal eventuelt skal leveres til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og chwr@kd.dep.no innen 31. mai 2026.

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Bjørn Breivik
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4939-

Dato
2. juli 2024

Tillegg nr. 15 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2024 med oppdrag 2024-19 om atomberedskap

Oppdrag nr:	2024-019
Oppdrag:	Ferdigstille veileder og "spørsmål og svar" om atomberedskap for barnehage, skole og SFO
Frist:	30.09.2024
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer
Bakgrunn for oppdraget: Oppdraget nedenfor bygger på svar fra Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA), Helsedirektoratet (Hdir) og Utdanningsdirektoratet (Udir) på oppdrag 2023-019, i tillegg nr 12 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2023. I del 1 av oppdraget har direktoratene levert utkast til veiledningsmateriell og spørsmål og svar til publikum. Departementene vurderer at disse utkastene er gode utgangspunkt for endelige versjoner som kan publiseres. Som direktoratene skriver er utkastene basert på direktoratenes anbefalinger og vurderinger i del 2 av oppdraget om at barnehager og skoler bør stenges ved råd om innetid, og at direktoratene mener det bør etableres tydelige hjemler for <i>nasjonale</i> myndigheter til å stenge barnehager og skoler ved en atomhendelse. Direktoratene mener derfor at deler av veilederne ikke kan utgis før hjemmelsgrunnlaget er ferdig vurdert og eventuelt etablert. Departementene er i gang med å følge opp anbefalingene om evt regelverksendringer. Departementene er av den oppfatning av vi ikke kan avvente et eventuelt regelverksarbeid før veiledningsmateriell og spørsmål og svar publiseres.	

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
barnehage og
grunnskole

Saksbehandler
Bjørn Breivik
22 24 76 26

Det er viktig å få ut god informasjon og veiledning til sektor også på kort sikt slik at kommunene og virksomhetene kan jobbe godt med atombereidskap, så kan veiledningen revideres dersom det blir aktuelt med regelverksendringer.

Det er etter departementenes vurdering enighet om at det er faglig tilrådelig å stenge barnehager og skoler ved råd om innetid av hensyn til barns risiko for å utvikle helseskade. Dette danner et godt grunnlag for å publisere veiledningsmaterieell og spørsmål og svar som inkluderer et råd fra nasjonale myndigheter om at kommunene bør bruke sin mulighet til å stenge barnehager og skoler i en situasjon med råd om innetid, og som tar utgangspunkt i at dette rådet blir fulgt.

Beskrivelse av oppdraget:

HOD og KD ber om at DSA, Hdir og Udir ferdigstiller en versjon av veilederen og spørsmålene og svarene som er klar for publisering, med utgangspunkt i følgende forutsetninger og momenter:

- Materiellet som publiseres følger opp direktoratenes faglige råd og anbefaling til departementene om at barnehager og skoler bør stenges ved råd om innendørsopphold ved at kommunene i materiellet tilrådes å benytte sin mulighet til å stenge barnehager og skoler dersom råd om innendørsopphold gis.
- Det legges til grunn at kommuner vil følge rådet om stenging av barnehager og skoler, HOD kommer tilbake til hjemmelsgrunnlaget.
- Hva som eventuelt skal gis av tilbud til foreldre med samfunnskritiske roller er et spørsmål som bør avklares i samarbeid med departementene og i arbeidet med å avklare behov for hjemler for nasjonale myndigheter til å stenge barnehager og skoler ved en atomhendelse. Dette kan ta noe tid, og materiellet bør derfor publiseres før alle avklaringer om dette er klart. Direktoratene bes om å finne en smidig måte å håndtere dette spørsmålet på i veiledningsmateriellet og spørsmål og svar innenfor gjeldende lover og rammer og som ikke er for bastant på hva utfallet vil bli.
- Direktoratene tydeliggjør målgruppen for veilederen og spørsmål og svar. Dette er ikke helt tydelig i utkastene.
- Direktoratene vurderer til hvem og hvordan materialet bør distribueres og publiseres.

Det ferdigstilte materialet forelegges departementene innen fristen for oppdraget. Direktoratene avventer så svar fra departementene før direktoratene publiserer og distribuerer materialet.

Oppdraget skal løses i fellesskap av de tre direktoratene, men DSA har hovedansvar for fremdriften.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

KD ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Leveranser sendes både HOD og KD innen fristen. Leveranser til KD sendes til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og Bjorn.Breivik@kd.dep.no.

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Bjørn Breivik
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4939-

Dato
5. juli 2024

Tillegg nr. 16 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2024 med oppdrag 2024-20 til etatssamarbeider om å utarbeide veiledning om kommunenes forebyggende ansvar innen oppvekstområdet

Oppdrag nr:	2024-020
Oppdrag:	Utarbeide veiledning om kommunens forebyggende ansvar innen oppvekstområdet
Frist:	1. Sammenstille og innhente kunnskap om kommunenes utfordringer og behov innen forebyggingsarbeidet, frist 15. desember 2024. 2. Utarbeide en plan for å møte kommunenes behov, frist mai 2025. 3. Endelig leveranse, frist februar 2026.
	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer

Bakgrunn for oppdraget:

Kommunen har et forebyggende ansvar som skal bidra til at barn og unge har gode oppvekstvilkår. Ansvaret er forankret i flere lovverk, med til dels overlappende mål og virkemidler. Ansvaret oppfylles gjennom kommunens samlede tjenestetilbud til barn, unge og familier, og omfatter tiltak rettet mot alle barn og grupper av barn med særlige levekårsutfordringer. Kommunene står fritt til å organisere det forebyggende arbeidet med utgangspunkt i lokale forhold.

Barnevernsloven § 15-11 gir kommunen ansvar for å fremme gode oppvekstvilkår gjennom tiltak for å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsproblemer. Eksempler på andre relevante bestemmelser er helse- og omsorgstjenesteloven §§ 1-1, 3-3, 3-3a, der det blant annet fremgår at lovens formål er å forebygge skade, lidelse og nedsatt funksjonsevne og tilrettelegge for mestring av eget liv, opplæringsloven § 9 A-3, om

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
barnehage og
grunnskole

Saksbehandler
Bjørn Breivik
22 24 76 26

forebygging av brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø, og sosialtjenesteloven § 12. Som eier av kommunale barnehager har kommunen en tilsvarende plikt til å forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø etter barnehageloven § 41. Etter folkehelseloven skal kommunen bruke alle sine virkemidler til å fremme helse og forebygge sykdom. Videre skal kommunen ha oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som kan virke inn på denne, fastsette mål og strategier og plikt til å iverksette nødvendige tiltak for å møte sine folkehelseutfordringer. Loven setter krav til stat og fylkeskommune for å understøtte kommunene med opplysninger om helsetilstand og med råd om effektive tiltak.

Det er viktig at kommunenes forebyggende arbeid innen oppvekstområdet blir mest mulig helhetlig og tverrsektorielt. Kommunenes planarbeid er et viktig verktøy for å få dette til. Det finnes flere relevante planbestemmelser. Blant annet skal kommunestyret vedta en plan for hvordan arbeidet etter barnevernsloven § 15-1 skal organiseres.

Det vises for øvrig til planbestemmelser i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1 og plan- og bygningsloven § 3-1 littera f der hensynet til å fremme befolkningens helse og motvirke sosiale helseforskjeller, samt bidra til å forebygge kriminalitet, er omtalt.

God praksis for utarbeiding og samordning av planer er viktig for å utvikle et godt tverrsektorielt tilbud i den enkelte kommune. Etter folkehelseloven skal kommunens oversikt over helsetilstanden inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi. Kommunene har etterspurt veiledning om innhold og handlingsrommet i sitt ansvar for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer etter barnevernsloven § 15-1, samt om kravet om plan for dette arbeidet. Det vil også være viktig å undersøke hvilke andre utfordringer og behov kommunene har innen dette området. Viktige utgangspunkt er at kommunene har ulik størrelse og ulik tilgang på kompetanse. Det bør også tas høyde for at flere kommuner har organisert tjenestene sine i interkommunale samarbeid.

Beskrivelse av oppdraget:

KUBU- departementene ber etatssamarbeidet om å vurdere kommunenes forståelse av forebyggingspliktene i sektorlovgivningen, og på denne bakgrunn:

1. Utarbeide veiledning eller annen faglig kompetansestøtte til kommunene om deres forebyggende ansvar innen oppvekstområdet, for å sikre god kvalitet i tilbudet.
2. I tråd med regjeringens tillitsreform, vurdere hvilken form veiledningen/kompetansestøtten skal ha og gjennomgå relevante statlige veiledere innen området med sikte på eventuell samordning, revidering og sanering.

Det legges opp til tre leveranser i oppdragsperioden med egne frister:

1. Sammenstille og innhente kunnskap om kommunenes utfordringer og behov innen forebyggingsarbeidet, frist 15. desember 2024.
2. Utarbeide en plan for å møte kommunenes behov, frist mai 2025.
3. Endelig leveranse, frist februar 2026.

Delleveranse 1 vil være et viktig kunnskapsgrunnlag for departementenes arbeid med stortingsmelding om sosial utjevning og mobilitet. Departementene vil i delleveranse 1 be om en særskilt vurdering av kommunenes forståelse av forebyggingspliktene i

sektorlovgivningen, herunder deres forståelse av ansvar for å forebygge barne- og ungdomskriminalitet. Besvarelsen skal så langt det er mulig baseres på eksisterende kunnskap.

Oppdraget i sin helhet, leveranse 3, har frist februar 2026. Departementene ønsker å ha løpende dialog om arbeidet i oppdragsperioden.

Relevante aktører skal involveres i arbeidet på egnet måte.

Buudir skal lede arbeidet. Vi ber om at Udir bidrar inn i dette arbeidet.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Vi viser til tidligere dialog om dette arbeidet. Oppdraget er tidligere gitt gjennom etatsstrukturen ved Buudir.

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen. Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Leveranser i tilknytning til oppdraget sendes til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og mme@kd.dep.no innen fristene for oppdraget.

Med hilsen

Liv Dyrdal (e.f)
Fungerende ekspedisjonssjef

Bjørn Breivik
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4939-

Dato
27. august 2024

Tillegg nr. 17 til tildelingsbrev for 2024 med oppdrag 2024-021 om samordnet informasjon om opplæring til nyankomne ungdommer

Oppdrag nr:	2024-021
Oppdrag:	Samordnet informasjon om opplæring til nyankomne ungdommer
Frist:	31. desember 2024
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer

Bakgrunn for oppdraget:

Nyankomne ungdommer i alderen 16 til 19 år har rett til opplæring iht. opplæringsloven. Nyankomne over 18 år har rett til introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap iht. integreringsloven dersom de har en oppholdstillatelse som gjør at de er omfattet av lovens ordninger.

Udirs spørringer til fylkeskommunene om tilbudet som gis til nyankomne ungdommer fra Ukraina (Udir 2022,2023 og 2024), og en kartlegging av tilbudet til nyankomne ungdommer i alderen 15 til 18 år gjennomført av Proba/Ideas2evidence (Proba rapport 2023-24) viser at det oppfattes i kommuner og fylkeskommuner å være uavklarte ansvarsforhold mht. hvilke grupper som har hvilke rettigheter til opplæring iht. hvilket regelverk, og hvem som har ansvar for å gi opplæring.

Oppdraget gis som et fellesoppdrag til Udir og IMDi, og er identisk formulert hhv. fra KD og AID. Hovedansvaret for oppdraget ligger i Udir.

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
barnehage og
grunnskole

Saksbehandler
Grethe Daal
Berentzen
22 24 79 53

Beskrivelse av oppdraget:**Udir skal i samarbeid med IMDi:**

- På bakgrunn av funn i Udirs kartlegginger og Proba rapport 2023-024 vurdere behovet for mer samlet informasjon til kommuner og fylkeskommuner om rettigheter og plikter til opplæring etter både integreringsloven og opplæringsloven. I dette kan det også vurderes om en omtale av tilskudd og finansiering av opplæringstilbudet bør inngå.
- Utarbeide slik samlet, eller på annen måte tilgjengelig, informasjon som møter behovene i kommuner og fylkeskommuner. Direktoratene skal vurdere formen på informasjonen, som for eksempel veileder, informasjonsskriv eller andre måter som treffer kommuners eller fylkeskommuners informasjonsbehov.

HK-dir og KS skal involveres i arbeidet med oppdraget etter behov.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Oppdraget skal rapporteres i en felles rapportering fra IMDi og Udir til KD og AID til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og Hege Hov Eggen i Avdeling for videregående opplæring, fagskole og kompetansepolitikk (VFK) hege-hov.eggen@kd.dep.no - med kopi til AID/Integreringsavdelingen (INA) ved Heidi Tamminen Egge Heidi-Tamminen.Egge@aid.dep.no innen 31.12.2024.

Med hilsen

Erik Blom Dal (e.f.)
ekspedisjonssjef

Hege Hov Eggen
Utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

23/4939-

6. september 2024

Tillegg nr 18 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2024 med oppdrag 2024-022 om endring forskriften til opplæringsloven om kravet om bestått i norskfaget kan dekkes av tilsvarende språkfag i de nordiske landene

Oppdrag nr:	2024-022
Oppdrag:	Utarbeide og sende på høring forslag om å endre forskrift til ny opplæringslov, slik at kravet til norsk kan dekkes med tilsvarende språkfag fra de nordiske landene for de som skal opp til fag- eller svenneprøve.
Frist:	1. februar 2025 – Sende forslag på høring 1. mai 2025 – Høringsfrist 1. juni 2025 – Oppsummering til KD 15. september 2025 – Forutsatt at det blir forskriftsendring, ferdig utarbeidet støttemateriell
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer.

Bakgrunn for oppdraget:

Det nordiske språkfelleskapet er forankret i nordisk Språkkonvensjon fra 1981 og i den norske språkloven § 8. Foruten de nokså åpenbare likhetene mellom norsk, svensk og dansk, er det flere eksempler på særregler for disse språkene i Norden. For eksempel når det gjelder opptak til høyere utdanning og fagskoleutdanning. Det nordiske språkfelleskapet er imidlertid ikke godt ivaretatt i den norske fag- og yrkesopplæringen.

I det yrkesfaglige opplæringsløpet er norsk (NOR 1262) et fellesfag. Hovedregelen er at elever og lærlinger må ha bestått alle fag for å gå opp til fag- eller svenneprøve. Det er ikke

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
barnehage og
grunnskole

Saksbehandler
Grethe Daal
Berentzen
22 24 79 53

mulig å få godkjent norskfaget med et annet nordisk språk på tilsvarende nivå. Nordiske statsborgere eller personer med utdanning fra Norden møter de samme kravene i norskfaget som alle andre utenlandske personer når de skal gå opp til fag- eller svenneprøve i Norge.

Nordisk ministerråd har belyst at dagens regelverk representerer et grensehinder og har registrert en sak på Norge i den nordiske grensehinderdatabasen (24-038). I forbindelse med behandlingen av rapporten til samisk grensehinderutvalg i 2021, vedtok Sametinget¹ følgende:

«... det [må] sikres at samiske elever som har fullført videregående skole i Sverige og Finland, og som skal ta fagbrev i reindrift og duodji i Norge, må få godkjent svensk som tilsvarende med norskfaget ...».

Departementet har vurdert at en mulig løsning kan være å endre forskriften til opplæringsloven § 9-48, slik at kravet til faget norsk (NOR 1262) kan dekkes med tilsvarende språkfag i videregående opplæring fra de andre nordiske landene. Hvilke konkrete fag som er på tilsvarende kompetansenivå som norskfaget, må kartlegges og kommuniseres til fylkeskommuner på egnet vis. En slik løsning vil bygge på samme logikk og praksis som gjelder for opptak fra nordiske land til høyere utdanning og fagskoleutdanning i Norge.

Beskrivelse av oppdraget:

Utdanningsdirektoratet bes:

1. om å utarbeide og sende på høring forslag om å endre forskriften til opplæringsloven, slik at kravet om bestått i norskfaget (NOR 1262) kan dekkes av tilsvarende språkfag i de nordiske landene, og utarbeide oppsummering av høringssvar
2. om å kartlegge hvilke språkfag fra de nordiske landene som kan godkjennes og dekke kravet til norskfaget (NOR 1262).

Dersom det blir fastsatt forskriftsendring, bes direktoratet utarbeide nødvendig veiledningsmateriale til fylkeskommunene.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Utdanningsdirektoratet bes involvere og vurdere samarbeid med relevante aktører som fylkeskommunene og Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir). HK-dir har særlig kompetanse på utenlandsk utdanning og opptak til høyere utdanning fra nordiske land.

Direktoratet bes involvere partene i arbeidslivet på egnet vis om arbeidet med forskriften og kartleggingen i Samarbeidsrådet for yrkesopplæringen (SRY).

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

¹ 10.03.2022 - Vedtak 3 [Grensenedbygging i Sápmi \(onacos.no\)](https://onacos.no)

Når direktoratet anser oppdraget som utført, sendes enten beskjed om at oppdrag er utført, eller det som eventuelt skal leveres, til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og saksbehandler sigurd-moskvil.thorsen@kd.dep.no i henhold til fristene som står øverst i brevet.

Med hilsen

Erik Blom-Dahl (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4939-

Dato
24. september 2024

Tillegg nr 19 til tildelingsbrev for 2024 med oppdrag 2024-023 om tiltak som kan bidra til bedre kvalitet i fjernundervisningen til elever som får opplæring i samisk

Oppdrag nr:	2024-023
Oppdrag:	Utrede og foreslå tiltak som kan bidra til bedre kvalitet i fjernundervisningen til elever som får opplæring i samisk.
Frist:	Frist for endelig rapport om anbefalinger: 30. juni 2025. I løpet av prosjektfasen skal departementet få en statusoppdatering. Direktoratet vurderer tidspunktet og formen for en slik oppdatering.
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor gjeldende bevilgning til samisk fjernundervisning over kap. 226, post 21.

Bakgrunn for oppdraget:

Meld. St. 13 (2022-2023) *Samisk språk, kultur og samfunnsliv* og Innst. 473 S (2022-2023) varslar at regjeringen, sammen med Sametinget, skal utrede tiltak som kan bidra til å bedre kvaliteten i fjernundervisningen til elever som får opplæring i samisk. Bakgrunnen er blant annet Riksrevisjonens rapport Dokument 3:5 (2019-2020) *Undersøkelse av samiske elevers rett til opplæring i og på samisk* som konkluderer med at svakheter i organisering og gjennomføring av fjernundervisning fører til store ulikheter i tilbudet. Årsakene til at elever ikke får god nok fjernundervisning i samisk er mange og komplekse. Derfor er det behov for å utforske dette mer for å finne de riktige tiltakene som kan bidra til revitaliseringen av de samiske språkene. Sametingsrådet har uttalt seg om oppdraget, jf. vedlagte brev av 08.07.2024.

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18

www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
videregående
opplæring, fagskole
og kompetansepolitikk

Saksbehandler
Grethe Daal
Berentzen
22 24 79 53

Beskrivelse av oppdraget:

Utdanningsdirektoratet bes om å:

1. Oppdatere kunnskapsgrunnlaget om fjernundervisning i samisk språk for elever i hele grunnopplæringen.
2. Foreslå tiltak som samlet, men også hver for seg, kan bidra til å bedre kvaliteten i fjernundervisningen til elever som får opplæring i samisk.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Sametinget skal involveres i hele prosjektfasen. Vi viser her også til Sametingsrådets uttalelse vedlagt.

Arbeidet må sees i sammenheng med de mål og prioriterte innsatsområdene som er beskrevet i Meld. St. 13 (2022-2023) og Innst. 473 S (2022-2023).

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført sendes enten beskjed om at oppdrag er utført eller det som skal eventuelt skal leveres til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og jens.rydland@kd.dep.no innen 30.06.2025.

Med hilsen

Erik Blom-Dahl (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Vedlegg: Svar fra Sametinget 08.07.24 om oppdrag om tiltak for bedre kvalitet i samisk fjernundervisning

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

23/4939-

7. oktober 2024

Tillegg nr 20 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2024 med oppdrag 2024-024 om veiledningsmateriell til kommuner vedrørende barn som er adoptert

Oppdrag nr:	2024-024
Oppdrag:	Veiledningsmateriell til kommuner vedrørende barn som er adoptert.
Frist:	Del 1: Frist for deloppdrag er 01.12.24. Del 2: Frist for et eventuelt deloppdrag to avtales i dialog mellom departementene og etatene.
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer
Bakgrunn for oppdraget: For å gi god oppfølging til barn som er adoptert og deres familier, på tvers av tjenester, er det viktig at kommuner mottar samordnet og koordinert veiledning. Det er behov for en gjennomgang av eksisterende veiledningsmateriell til kommuner om oppfølging av barn som er adoptert og deres familier. Vi viser til oppdrag om samarbeid for utsatte barn og unge gitt i tildelingsbrevet for 2024. Oppdraget må ses i sammenheng med tidligere oppdrag gitt gjennom KUBU- strukturen (Kjernegruppen for utsatte barn og unge). Vi viser videre til tidligere mottatt innspill til utkast til dette oppdraget gjennom etatssamarbeidet og dialog om oppdrag knyttet til KUBU- strukturen.	
Beskrivelse av oppdraget: Kunnskapsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Barne- og familiedepartementet	

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18

www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
barnehage og
grunnskole

Saksbehandler
Grethe Daal
Berentzen
22 24 79 53

gir Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet, og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet et todelt oppdrag som følger:

(1) Etatene skal kartlegge og vurdere det eksisterende veiledningsmateriellet i de tre sektorene. Det skal vurderes om behovet dekkes gjennom revidering av eksisterende produkter.

(2) Dersom det etter deloppdrag 1 viser seg nødvendig å gjennomføre revidering og samordning av eksisterende veiledningsmateriell, eller utvikling av nytt materiell, vil departementene komme tilbake med oppdrag om dette.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet skal lede arbeidet.

Vi ber om at Utdanningsdirektoratet bidrar i arbeidet.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget.

Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført sendes enten beskjed om at oppdrag er utført eller det som skal eventuelt skal leveres til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og mme@kd.dep.no innen 01. desember 2024.

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/5242-

Dato
14. oktober 2024

Tillegg nr 21 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2024 med oppdrag 2024-025 om å oppdatere nasjonale retningslinjer for realkompetansevurdering for voksne

Oppdrag nr:	2024-025
Oppdrag:	Oppdatere nasjonale retningslinjer for realkompetansevurdering for voksne
Frist:	1. april 2025
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer

Bakgrunn for oppdraget:

Norge er avhengig av å mobilisere arbeidskraftsressursen for å dekke arbeidslivets behov for kvalifisert arbeidskraft. Fra 1. august 2024 ble det innført nye og utvidede rettigheter til opplæring for voksne i opplæringsloven, og modulisert opplæring som hovedmodell i opplæring for voksne. Dette skal legge til rette for en mer fleksibel og mer tilpasset opplæring som bygger videre på voksnes medbragte kompetanse, slik at de kan få den opplæringen de trenger for å oppnå ønsket sluttkompetanse. Vi viser her ellers til opplæringsloven § 18-1. De som har rett til opplæring for voksne, har rett til å få realkompetansen sin vurdert og dokumentert, jf. opplæringsloven § 18-8. En bedre og mer effektiv ordning for realkompetanse er en viktig forutsetning for å få til den ønskede fleksibiliteten og tilpasningen av opplæringsløpene for voksne, og for at flere fullfører videregående opplæring med et fag- eller svennebrev.

Basert på erfaringene med utvikling av et nasjonalt rammeverk for karriereveiledning, er det behov for å utvikle et nasjonalt rammeverk også for realkompetansevurdering, og for å

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
videregående
opplæring, fagskole
og kompetansepolitikk

Saksbehandler
Grethe Daal
Berentzen
22 24 79 53

iverksette ulike pedagogiske og organisatoriske tiltak som kan bidra til økt kvalitet på realkompetansevurdering for den enkelte. HK-dir har fått i oppdrag å utvikle et slikt rammeverk, og nasjonale retningslinjer, og Udirs implementering av disse, er en sentral del av rammeverket. Vi viser til tildelingsbrev fra KD til HK-dir av 22. desember 2023 og oppdrag 2024-003 *Utvikling av et nasjonalt rammeverk for realkompetansevurdering for voksne og øvrige tiltak for kvalitetssikring og profesjonalisering*, samt til KDs presisering av oppdraget i brev 6. februar 2024. Svar på HK-dirs oppdrag 2023-001 *Utrede tiltak for mer enhetlig og effektiv ordning for realkompetansevurdering med vurderingene og anbefalingene der*, danner grunnlaget for oppdrag 2024-003.

Udir og HK-dir har ulikt ansvar i arbeidet med realkompetansevurdering for voksne. Udir har iht. Virksomhets- og økonomiinstruksen (VØI) fastsatt av Kunnskapsdepartementet (KD) blant annet *ansvaret for å forvalte og tolke opplæringsloven med tilhørende forskrifter*. En del av dette ansvaret omfatter i denne sammenhengen ansvaret for utforming av innholdet i de nasjonale retningslinjene for realkompetansevurdering av voksne, og for å sikre at disse er i tråd med ny opplæringslov og tilhørende forskrifter. Ansvaret her omfatter også veiledning om regelverket. Udir har i tillegg ansvar for oppdrag til og dialogen med Statsforvalter og for dialogen med SRY der dette er relevant.

HK-dir har iht. sin Virksomhets- og økonomiinstruks (VØI) fastsatt av KD *ansvaret for å følge opp vedtatt politikk og være pådriver blant annet for bedre ordninger knyttet til voksnes læring, herunder realkompetansevurderinger og tiltak for å heve voksnes grunnleggende ferdigheter. Direktoratet skal utrede og utvikle nye virkemidler og tjenester og sørge for at disse tas i bruk i sektorene*. En del av dette ansvaret omfatter i denne sammenhengen ansvaret for utvikling og iverksetting av øvrige pedagogiske veiledningstiltak, kompetanseheving, støtteressurser og tolkningsfellesskap mht. innhold, form og metode, samt andre tiltak for å bidra til en bedre og mer profesjonell realkompetansevurdering.

Udir og HK-dir har med utgangspunkt i sitt ansvar og sine oppgaver et felles ansvar for en helheltig og samordnet innsats mot sektor, i dialogen med partene med arbeidslivet, og mot andre interessenter. Det er viktig at arbeidet med rammeverket og de nasjonale retningslinjene henger godt sammen og fremstår helhetlig og koordinert utad.

HK-dir og Udir skal involvere hverandre og gi muligheter for innspill på sine oppdrag, og se dette i sammenheng med oppdragene *Videre arbeid med oppfølging av fullføringsreformen og implementering av modulstrukturert opplæring for voksne* og felles oppdrag AV-dir, IMDi og HK-dir *Utvikling av effektive og gode utdannings- og opplæringstjenester for ledige og utsatte grupper på arbeidsmarkedet* (også omtalt som fellesoppdraget).

HK-dirs oppdrag 2024-003 er justert i tråd med denne beskrivelsen av ansvarsdelingen mellom de to direktoratene.

Beskrivelse av oppdraget:**Udir skal:**

- a) Oppdatere nasjonale retningslinjer for realkompetansevurdering for voksne, i videregående opplæring for voksne (VOV) og forberedende opplæring for voksne (FOV), i tråd med ny opplæringslov og tilhørende forskrifter.
- b) Vurdere behovet for å utvikle særskilte tiltak for å støtte kommuner og fylkeskommuner i arbeidet med å ta i bruk de oppdaterte nasjonale retningslinjene, jf. oppdrag 2021-003.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget.

Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget, skal KD varsles.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Oppdraget skal rapporteres til KD til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og Hege Hov Eggen i Avdeling for videregående opplæring, fagskole og kompetansepolitikk (VFK) hege-hov.eggen@kd.dep.no innen 01.04.2025.

Med hilsen

Erik Blom-Dahl (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

24/5242-

24. oktober 2024

Tillegg nr. 22 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2020 med oppdrag 2024-026 om oppfølging av leselyststrategien 2024-203

Oppdrag nr:	2024-026 Se også oppdrag 2024-001 gitt i tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet 2024
Oppdrag:	Oppfølging av leselyststrategien 2024-2030
Frist:	Plan for arbeidet med oppdraget leveres til departementet innen 15. januar 2025. .
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Tilskudd til skolebibliotek og lesestimulering er finansiert over kap. 226, post 21. Oppdraget gjennomføres for øvrig innenfor direktoratets driftsrammer.

Bakgrunn for oppdraget:

Kunnskapsdepartementet og Kultur- og likestillingsdepartementet la i mai fram *Sammen om lesing – Leselyststrategien 2024-2030*. Bakgrunnen for strategien er at vi ser en utvikling hvor barn og unge leser mindre, og leseferdighetene har gått ned. Både PISA 2022 og PIRLS 2021 viser en nedgang i leseferdighetene hos norske elever. I tillegg viser PIRLS 2021 at norske tiåringer har lavest leseglede blant alle de 65 deltakerlandene. Gjennom leselyststrategien ønsker regjeringen å bygge en god lesekultur, og bidra til at barn og unge får gode leseopplevelser og leseferdigheter. Innsatsområdene i strategien er leseopplæring og tilgang til og formidling av variert litteratur. God leseopplæring, leselyst og og satsing på skolebibliotek er også en viktig del av stortingsmeldingen om 5.-10. trinn, - Meld. St. 34 (2023–2024) *En mer praktisk skole — Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.–10. trinn*

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
barnehage og
grunnskole

Saksbehandler
Bjørn Breivik
22 24 76 26

I revidert nasjonalbudsjett for 2024 er det bevilget 20 millioner kroner til tilskudd for skolebibliotek og lesestimulering og tilskuddet er dermed totalt 50 mill. kroner i 2024. Dette gjør at flere kommuner får støtte til å utvikle skolebibliotekene. I tillegg er det bevilget 300 millioner kroner til kommunene for å kjøpe inn lærebøker. Dette er koblet til tiltak i strategien og også omtalt i meldingen.

Direktoratet har allerede ansvar for prosjektmidler på kap. 225, post 74 og driftsmidler på kap. 225, post 75 til private og frivillige organisasjoner som bl.a. gjennomfører tiltak for økte leseferdigheter og leselyst, som omtales i strategien.

Beskrivelse av oppdraget:

Utdanningsdirektoratet skal gjennomføre tiltak i oppfølgingen av leselyststrategien og tiltakene knyttet til lesing i Meld. St. 34 (2023–2024)

En mer praktisk skole — Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.–10. trinn. Dette gjelder:

1. Videreføre og videreutvikle tilskuddsordningen for skolebibliotek gjennom strategiperioden. KD vil fastsette nye retningslinjer for tilskuddsordningen som skal gjelde fra 2025.
2. Utvikle støtte- og veiledningstiltak til skoler og kommuner om pedagogisk bruk av skolebiblioteket, for å bidra til at skolebiblioteket brukes aktivt i opplæringen.
3. Samarbeide med Nasjonalt lesesenter og andre relevante aktører slik at det legges til rette for god sammenheng og ressursutnyttelse for å styrke satsingen på lesing, leseferdigheter og skolebibliotek. Utdanningsdirektoratet kan vurdere hvordan andre statlige tiltak kan styrke satsingen på lesing, leseferdigheter og skolebibliotek.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Samarbeid

I forbindelse med leselyststrategien, har Nasjonalt lesesenter fått midler til å gjennomføre den nasjonale satsingen for leseopplæring, *Tid for lesing*. Gjennom denne satsingen skal de utvikle støtteressurser og kompetanseutviklingstiltak for å styrke kvaliteten på leseopplæringen i skolen og bidra til god litteraturformidling i SFO og barnehage. Nasjonalt lesesenter har i sitt oppdrag en føring om at de skal samarbeide med Utdanningsdirektoratet, Sametinget, andre nasjonale sentre, andre relevante fagmiljøer og aktører i UH. Senteret har spisskompetanse på leseopplæring og Udir på læreplanverket. Gjennom samarbeidet kan Udir og Nasjonalt lesesenter utnytte den samlede kompetansen på en god måte i arbeidet med å styrke leseopplæringen.

Kulturdirektoratet/Kulturrådet og Nasjonalbiblioteket har også tiltak knyttet til barnehager og skoler i oppfølgingen av leselyststrategien og har egen dialog om dette med Kultur- og likestillingsdepartementet. Utdanningsdirektoratet bør ha kontakt med Nasjonalbiblioteket og Kulturdirektoratet/Kulturrådet for å samordne virkemidlene i utdanningssektoren og i kultursektoren der det er relevant.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Leveranser knyttet til oppdraget sendes til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og saksbehandler Anne.Borgersen@kd.dep.no innen 15.januar 2025.

Med hilsen

Borghild Lindhjem-Godal (e.f.)
avdelingsdirektør

Bjørn Breivik
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Adresseliste

Kontorstøtten KD			
Utdanningsdirektoratet	Postboks 9359	0135	OSLO
	Grønland		

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/5242-

Dato
28. oktober 2024

Tillegg nr 23 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2024 med oppdrag 2024-027 om å etablere og videreutvikle et helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling

Oppdrag nr:	2024-027
Oppdrag:	Etablere og videreutvikle et helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling for alle ansatte i barnehage, grunnskole, SFO, videregående opplæring, inkludert fagopplæringen i bedrift, opplæring særskilt organisert for voksne, PP-tjenesten og kulturskole.
Frist:	Oppdraget har 5 deler: <ul style="list-style-type: none"> • Del 1: Lage plan for implementeringen. Frist 01. februar 2025 • Del 2: Utarbeide utkast til retningslinjer for tre tilskuddsordninger. Frist 1. mars 2025 • Del 3: Foreslå hvordan vi kan følge med på og evaluere bruken og nytten av helheten og delene i systemet. Frist 15. mai 2025 • Del 4: Foreslå hvordan oppfølgingsordningen kan videreutvikles:<ul style="list-style-type: none"> - Forslag til en overgangsordning innen 1. november 2024 - Forslag til ny modell for oppfølgingsordningen innenfor det helhetlige systemet for kompetanse og karriereutvikling innen 1. november 2025 • Del 5: Vurdere og foreslå hvordan Udir og Statsforvalters rolle kan utvikles for å støtte

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
barnehage og
grunnskole

Saksbehandler
Grethe Daal
Berentzen
22 24 79 53

	<p>sektorene i arbeid med kvalitets- og kompetanseutvikling i det helhetlige systemet. Frist 1. november 2025</p>
<p>Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer</p>	<p><i>Oppdraget gjennomføres i utgangspunktet innenfor direktoratets driftsrammer KD og Udir har dialog om økonomiske konsekvenser for Udir (jf. Del 5) og avklarer ev. behov for å belaste noen av utgiftene på fagkapittel før det oppstår.</i></p>
<p>Bakgrunn for oppdraget:</p> <p>Det er barnehage- og skoleeiere som har ansvar for å sørge for at de ansatte har riktig og nødvendig kompetanse for å etterleve lov og regelverk. Staten støtter opp under dette ansvaret bl.a. gjennom ordningene for videreutdanning, tilskuddsordninger for lokal kompetanseutvikling og veiledning av nyutdannede lærere.</p> <p>Dagens ordninger for etter- og videreutdanning er ikke forutsigbare nok, og satsingen er ikke godt nok tilpasset lokale behov. Sammenhengen mellom satsingene på etter- og videreutdanning bør bli bedre, og det er et potensiale for å forenkle og brukerrete det samlede tilbudet bedre.</p> <p>Regjeringen vil innføre et helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling for ansatte i barnehage og grunnsopplæringen, jf. omtale i Kunnskapsdepartementets Prop. 1 S for 2025. Det overordnede målet med å utvikle et system for kompetanse- og karriereutvikling er at alle barn, elever og voksne skal få et godt pedagogisk tilbud i barnehage og opplæring tilpasset den enkeltes behov og forutsetninger, slik at alle trives, utvikler seg, opplever mestring og læring. Systemet skal bidra til at alle lærere, ledere og andre ansatte som omfattes av barnehage-, privatskole- og opplæringsloven skal ha gode muligheter for kompetanseutvikling gjennom arbeidslivet. Systemet skal også bidra til å gjøre læreryrket mer attraktivt, slik at flere blir i yrket og rekrutteringen øker til lærerutdanninger og læreryrket.</p> <p>Systemet har fire hovedtiltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utvide målgruppene og forenkle ordningene for videreutdanning - Styrke veiledning av nyutdannede lærere i barnehage og skole - Videreutvikle tilskuddsordningene til lokal kompetanseutvikling - Legge til rette for spesialiserte roller og funksjoner i barnehage og skole, i samarbeid med partene. <p>Det nye systemet skal bidra til å skape en helhet for alle som bidrar med og deltar i kompetanseutvikling i barnehager og skoler. Prinsipper som skal gjelde for det nye systemet er at det skal være:</p> <ul style="list-style-type: none"> - langsiktig og forutsigbart - møte det lokale behovet og ivareta ansattes medbestemmelse - bygge på likeverdige partnerskap - det skal være sammenheng mellom individuell og kollektiv kompetanseutvikling - kunnskapsbasert. <p>Departementet vil utarbeide en nærmere omtale av systemet som vil offentliggjøres tidlig i 2025.</p>	

Beskrivelse av oppdraget:

Overordnet oppdrag: Vi ber Udir om å planlegge, konkretisere og implementere det helhetlige systemet for kompetanse- og karriereutvikling slik at det sikres helhet og sammenheng mellom tiltakene i systemet. Systemet skal innrettes slik at det gir gode muligheter for å utvikle tiltakene ut fra lokale kompetansebehov, det skal være langsiktig og forutsigbart for dem det gjelder for.

Systemet er under utvikling, og ikke alle beslutninger er tatt. Det vil derfor kunne komme nye deloppdrag og konkretisering av føringer underveis i implementeringsperioden, uten at dette skal sinke framdriften i eksisterende deloppdrag. Foreløpig har oppdraget 5 deler:

- **Del 1: Lage en plan for implementeringen**

Vi ber Udir utarbeide en plan for implementering av de ulike tiltakene i systemet, som ivaretar en god prosess med sektor/barnehage- og skoleiere slik at de får tilstrekkelig med tid å bli kjent med og planlegge bruken av det nye systemet.

- **Del 2: Utarbeide utkast til retningslinjer (forskrifter) for tre tilskuddordninger:**

1) Tilskuddsordning for videreutdanning av lærere og andre yrkesgrupper i barnehage og skole

2) Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling i barnehage og grunnskole og

3) Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling i videregående opplæring.

Etter at utkastene er forelagt departementet ber vi Udir om sende forslagene på høring, oppsummere denne, og sende ev. justerte utkast til forskrifter til departementet innen 1. juli 2024.

- **Del 3: Foreslå hvordan vi kan få et godt kunnskapsgrunnlag for å følge med på og evaluere helheten og delene i systemet**

Vi ber Udir se dette deloppdraget i sammenheng med arbeidet med framtidig kunnskapsgrunnlag om sektor, jf. punkt 4.4 i tildelingsbrevet for 2024.

- **Del 4: Foreslå hvordan oppfølgingsordningen kan videreutvikles**

Vi ber Udir levere forslag til en overgangsordning innen 1. november 2024. Videre ber vi Udir utarbeide forslag til ny modell for oppfølgingsordningen i tilknytning til det helhetlige systemet for kompetanse- og karriereutvikling innen 1. november 2025.

- **Del 5: Vurdere og foreslå hvordan Udir og Statsforvalters rolle kan utvikles for å støtte sektorene i arbeid med kvalitets- og kompetanseutvikling i det helhetlige systemet.**

Som del av dette deloppdraget ber vi Udir vurdere hvordan de kan støtte UH og UHs endrede roller i systemet.

Vi ber også Udir om å vurdere de økonomiske konsekvensene for Udir som følge av endringer i innretningen på tiltakene i systemet.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Partene og sentrale aktører i sektoren bør involveres i arbeidet med oppdraget. Udir må også ha god dialog med KD underveis i prosessen med oppdraget.

Andre føringer:

Det helhetlige oppdraget må ses i sammenheng med utviklingen av nytt kvalitetsutviklingsystem og helhetlig strategi for et trygt og godt barnehage- og skolemiljø, jf. Meld. St. 34 (2023-2024), og oppdrag 2023-006 Helhetlig gjennomgang av hva slags støtte det er behov for i arbeidet med kvalitetsutvikling i barnehagen.

Del 2:

- Retningslinjene for tilskuddsordningen for videreutdanning skal gi like vilkår for lærere og andre ansatte til å gjennomføre videreutdanning med 25 prosent permisjon med lønn, og med en egenandel på 25 prosent for skoleeier. Vi vil komme tilbake til løsning for barnehageeierne mht. egenandel. Ledere er ikke en del av den nye tilskuddsordningen.
- Kompetanseløftet i spesialpedagogikk og inkluderende praksis skal ivaretas i hver av de to tilskuddsordningene om lokal kompetanseutvikling.
- Det er fylkeskommunene som skal ha ansvaret for tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling i videregående opplæring.
- Retningslinjene utformes slik at det blir god sammenheng mellom de tre tilskuddsordningene og retningslinjene for tilskudd til veiledning av nyutdannede lærere.
- Oppdraget må ses i sammenheng med arbeidet med nye regler for styring og finansiering av barnehagesektoren.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Direktoratet sender svar på deloppdragene til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og Kristina.Kvale@kd.dep.no innen fristene på deloppdragene innledningsvis i brevet.

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

KOPPI

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/5242-

Dato
29. oktober 2024

Tillegg nr 24 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2024 med oppdrag 028 om å tydeliggjøre målgruppen og bedre tilbudet til personer med stort tilretteleggingsbehov innenfor lærekandidatordningen

Oppdrag nr:	2024-028
Oppdrag:	Tydeliggjøre målgruppen og bedre tilbudet til personer med stort tilretteleggingsbehov innenfor lærekandidatordningen.
Frist:	Frist 1. juni 2025
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer.

Bakgrunn for oppdraget:

Et tiltak i Meld. St. 21 (2020-2021) Fullføringsreformen er å videreutvikle lærekandidatordningen i sammenheng med utvidelsen av rettighetene til videregående opplæring. Lærekandidatordningen er tilpasset de som ikke har forutsetninger for å oppfylle kravene til yrkeskompetanse, men som kan oppnå kompetanse innenfor deler av et lærefag.

Mange elever med funksjonsnedsettelse har ikke et godt nok tilpasset tilbud slik at de gjennomfører videregående opplæring etter den enkeltes forutsetninger. Det er derfor behov for å utforme bedre og mer likeverdige tilbud til alle elever uavhengig av funksjonsevne.

En av målgruppene for lærekandidatordningen er personer med utviklingshemming og stort tilretteleggingsbehov. Riksrevisjonen avdekket i sin undersøkelse Dokument 3:12 (2015-2016) et behov for å klargjøre målgruppen for lærekandidatordningen. Det kommer frem at fylkeskommunene bruker ulike kriterier for hvem som skal få opplæring gjennom ordningen

og at lærekandidattilbudet derfor ikke er det samme over hele landet. Bildet bekreftes etter dialog med fylkeskommunene i Fylkesdirektørkollegiet for kompetanse og utdanning (FKU) i 2024. I en del fylkeskommuner inngår ikke lærekandidatordningen i tilbudet til personer med utviklingshemming og stort behov for tilrettelegging. Og mange steder begrenses tilbudet til å kun være rene skoleløp, også på yrkesfaglig utdanningsprogram. Andre fylkeskommuner tilbyr skreddersydde lærekandidatløp med for eksempel 2 år i skole og 2 år i bedrift.

Stortinget har fattet flere anmodningsvedtak knyttet til styrking og videreutvikling av lærekandidatordningen. I vedtak 182 S (2021-2022) bes departementet utrede om Østfoldmodellen for lærekandidater med tilretteleggingsbehov kan gjøres til en nasjonal ordning. Departementet har vurdert at det vil være utfordrende å gjøre den til en nasjonal modell som alle fylkeskommuner er pålagt å følge og i strid med intensjonen om lokal handlefrihet. I stedet vil departementet videreutvikle veiledningsmaterialet for lærekandidatordningen knyttet til elevgruppen, jf. følgende omtale i Prop. 1 S (2024-2025): *«Kunnskapsdepartementet har gitt Utdanningsdirektoratet i oppgave å greie ut og lage rettleiingsmateriale til fylkeskommunane om det yrkesfaglege tilbodet for personar med stort behov for tilrettelegging og utviklingshemming. Det skal bidra til å styrke ordninga og å avklare målgruppa for ordninga».*

Beskrivelse av oppdraget:

A) Vi ber direktoratet tydeliggjøre målgruppen for lærekandidatordningen, B) og vektlegge i formidlingen at personer med utviklingshemming og stort behov for tilrettelegging også inngår i målgruppen for lærekandidatordningen.

Direktoratet bes utrede hvordan lærekandidatordningen kan ivareta et bedre og likeverdig tilbud til personer med store behov for tilrettelegging, blant annet de med utviklingshemming. Vi ber herunder direktoratet vurdere tiltak som gir fylkeskommuner, skoler og lærebedrifter den støtten de har behov for gjennom egne veiledning slik at elevenes og lærekandidatenes rettigheter oppfylles.

Oppdraget skal bidra til en bedre overgang fra videregående opplæring til arbeidsliv og videre utdanning for disse elevene/kandidatene.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen, i den grad oppdraget tillater det.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Vi ber Udir om å vurdere hvordan oppdraget skal utføres i henhold til ambisjonene for tillitsreformen.

Direktoratet bes involvere fylkeskommunene, Statped og partene i arbeidslivet på egnet vis. Vi ber også direktoratet involvere relevante brukerorganisasjoner for personer med funksjonsnedsettelse, i tråd med oppfølgingen av Fullføringsreformen, herunder å sikre en målrettet og tett dialog slik at tiltakene ivaretar elevenes behov.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført, sendes enten beskjed om at oppdrag er utført, eller det som skal eventuelt skal leveres, til Postmottak@kd.dep.no med kopi til Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og sigurd-moskvil.thorsen@kd.dep.no innen 1.6.2025.

Med hilsen

Erik Blom-Dahl (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen